

REPUBLIKA CRNA GORA
MINISTARSTVO PROSVJETE I NAUKE

ZAVOD ZA ŠKOLSTVO

predmetni program

NJEMAČKI JEZIK

IV, V, VI, VII, VIII i IX razred devetogodišnje osnovne škole

1. NAZIV NASTAVNOG PREDMETA

STRANI JEZIK

NAZIV PREDMETNOG PROGRAMA

NJEMAČKI JEZIK (prvi strani jezik)

2. ODREĐENJE PREDMETNOG PROGRAMA

a) Položaj, priroda i namjena predmetnog programa

Intenzivno povezivanje na privrednom, kulturnom i političkom planu u svijetu sve više doprinosi značaju stranog jezika kao sredstva komunikacije. U tome veliki značaj ima i njemački jezik kao jezik koji ima upotrebne vrijednosti zbog novih informatičkih i tehnoloških razvojnih postignuća i povezivanja sa državama njemačkog govornog područja u okviru privredne saradnje, a naročito saradnje u oblasti turizma.

Njemački jezik kao strani jezik u osnovnoj školi, značajan je kako u vaspitanju, tako i u obrazovanju. Kao opšteobrazovni predmet, on doprinosi razvijanju jezičkih znanja i vještina koje su važne kako za opšti intelektualni razvoj učenika/ca, tako i za njihovo uključivanje u društvo. Nastava njemačkog jezika ima poseban značaj u daljem obrazovanju, jer predstavlja direktnu korist za učenike/ce koji se žele stručno obrazovati u profesionalnom ili ličnom životu.

Učenjem njemačkog jezika učenici/ce se upoznaju sa jezičkim strukturama, što utiče i na upoznavanje značaja jezičkog sistema maternjeg jezika. Širenjem komunikacijskih sposobnosti upotrebom njemačkog jezika, učenicima/cama se omogućava humanistički razvoj i upoznavanje sa kulturom ljudi kojima je njemački jezik sredstvo komunikacije u velikom broju evropskih država. Nastava njemačkog jezika podstiče učenike/ce na razumijevanje razlika i sličnosti u oba jezička sistema, čime se jača i njihov nacionalni identitet.

Sa njemačkim jezikom djeca se susreću prvenstveno putem medija ili porodičnim kontaktima sa rodbinom i prijateljima koji žive u inostranstvu, ali većina njih se prvi put sa njemačkim jezikom susreće u osnovnoj školi. Sporazumijevanje na ranom nivou učenja stranog jezika (IV razred - II obrazovni ciklus) je spontano ali svjesno, a takođe i motivaciono, jer doprinosi snaženju povjerenja u vlastite sposobnosti.

Njemački jezik je dio opšteobrazovnog programa u osnovnoj i srednjoj školi. U osnovnoj školi se sa učenjem jezika, kao prvog stranog jezika, može početi od četvrtog razreda, a od sedmog razreda se on može učiti kao izborni predmet.

b) Broj časova po godinama obrazovanja i oblici nastave

Obavezni predmet	Razred						Ukupno	%
	IV	V	VI	VII	VIII	IX		
1. strani jezik	2	3	4	4	3	3	637	8,4
Broj časova godišnje	60+8*	90+12*	120+16*	120+16*	90+12*	81+12*	561+76*	8,4
Broj radnih sedmica	30	30	30	30	30	27		

* Časovi koje nastavnik/ca planira shodno potrebama predmeta, škole, lokalne zajednice, regije.

Nivo postignuća po godinama obrazovanja

RAZRED	Nivo	Broj časova koji su potrebni za postizanje znanja i jezičkih vještina na određenom nivou
IV	A1.1	68
V	A1.2	170
VI	A2.1.1	306
VII	A2.1.2	442
VIII	A2.2	544
IX	A2+	637

3. OPŠTI CILJEVI PREDMETNOG PROGRAMA

Glavni cilj izučavanja stranog jezika je usmjeren na sva osnovna područja razvoja ličnosti:

- na vaspitanje za toleranciju,
- na poštovanje različitosti i saradnju sa drugima,
- na poštovanje dječjih i čovjekovih prava,
- na razvijanje sposobnosti za život u demokratskom društvu.

Navedeni ciljevi mogu se postići jezičkom komunikacijom, tako što će se kod učenika/ce razvijati:

- poštovanje i razumijevanje druge kulture, što je preduslov za bolje razumijevanje sopstvene kulture i učvršćivanje vlastitog nacionalnog identiteta;

- radoznalost, aktivnost, učenje svim čulima i podsticanje interesovanja za ono što je drugačije, tako da će učenici/ce saznavati o načinu života, običajima i društvenim odnosima ljudi u državama njemačkog govornog područja;
- razumijevanje za različitost poređenjem sa vlastitom kulturom uz podjednako razvijanje četiri jezičke vještine - slušanje, čitanje, govor i pisanje;
- sposobnost da, za komunikaciju i ostvarivanje kontakata sa vršnjacima u svakodnevnim situacijama, osim jezičkih sredstava koriste i parajezička sredstva (mimiku, gestikulaciju);
- samopouzdanje i razumijevanje dobrih radnih i saradničkih formi za učenje jezika putem smjenjivanja različitih organizacionih formi (individualni rad, rad u paru, grupni rad ili rad u čitavom odjeljenju);
- jezičku svijest i međukulturno ponašanje poređenjem i upoznavanjem razlika i sličnosti maternjeg i njemačkog jezika, a radi uspješnog zadovoljenja sopstvenih potreba i interesa, razvijanja sopstvene ličnosti, potencijala, kao i aktivnog učešća u društvenom životu, što doprinosi razvoju društva i kulture.

Učenjem stranog jezika učenici/ce:

- razvijaju i učvršćuju svoju radoznalost, želju i potrebu za novim znanjem i razvijaju sposobnost za sticanje i očuvanje znanja i vještina;
- razvijaju vlastite saznanje sposobnosti do višeg nivoa, tj. do analize, sinteze, upoređivanja, rasuđivanja, procjenjivanja i vladanja argumentima, što im omogućava korisnu upotrebu naučenog za novo učenje i u novim životnim situacijama;
- razvijaju kreativnost, potrebu za izražavanjem i osjećaj za estetske vrijednosti;
- razvijaju sposobnost za informisano odlučivanje o nekim područjima svoga života, kao i preuzimanje odgovornosti za vlastite odluke;
- razvijaju pozitivnu predstavu o sebi, razumiju svoja i osjećanja drugih i reaguju na njih;
- razvijaju sposobnost za kvalitetne međusobne komunikacije i rješavanja nesuglasica;
- razvijaju sposobnost za rad u grupi, međusobnu saradnju i podršku;
- formiraju lične ciljeve učenja, upoznaju i kritički ocjenjuju svoje uspjehe i žele da ih poboljšaju;
- formiraju opšte kulturne i obrazovne vrijednosti, kao i norme ponašanja.

Za ostvarivanje navedenih ciljeva učenici/ce usvajaju i razvijaju različita znanja i sposobnosti.

1. Jezičko znanje i sposobnost

Učenici/ce:

- upoznaju njemački jezik kroz: fonetski, morfološki, sintaksički i leksički nivo;
- razvijaju sposobnost za uspješno razumijevanje govornih i pisanih tekstova, kao i za govorno i pisano sporazumijevanje.

2. Sociolingvistička sposobnost

Učenici/ce:

- razvijaju odgovarajući način jezičkog odazivanja u odnosu na namjenu saopštavanja i okolnosti sporazumijevanja;
- razvijaju odgovarajuće načine govornog sporazumijevanja i negovornog odazivanja.

3. Diskursna (razgovornu) sposobnost

Učenici/ce:

- razvijaju odgovarajuće strategije za učestvovanje u razgovoru;
- razvijaju odgovarajuće strategije za razumijevanje i za stvaranje govornih i pisanih tekstova.

4. Strateška sposobnost

Učenici/ce:

- razvijaju sposobnost za uravnotežene izjave prilikom nesporazuma;
- razvijaju sposobnost uvažavanja sagovornika i poštovanja konvencija.

5. Društveno-kulturna sposobnost

Učenici/ce:

- razvijaju svoju komunikacijsku sposobnost izvan jezičkih granica maternjeg jezika;
- upoznaju različite kulture njemačkog govornog područja i prema njima usklađuju svoja saopštenja;
- razvijaju cjelokupnu međukulturno-komunikacijsku sposobnost.

6. Strategija samostalnog učenja

Učenici/ce:

- upoznaju i razvijaju aktivnosti koje im pomažu pri sticanju, čuvanju i upotrebi informacija i znanja;
- navikavaju se na pisanje domaćih zadataka;
- pokušavaju upotrebljavati obrađenu nastavnu lekciju pri samostalnom rješavanju zadataka;
- navikavaju se na upotrebu rječnika, gramatičkih pregleda i drugih mogućih pomoćnih sredstava, a po mogućnosti i u elektronskoj formi.

4. SADRŽAJI I OPERATIVNI CILJEVI PREDMETNOG PROGRAMA**4.1. Operativni ciljevi za II obrazovni ciklus (IV, V, VI razred)**

Na nivou ranog učenja njemačkog jezika, glavni cilj nastave odnosi se na razvijanje komunikativnih sposobnosti učenika/ce, koje moraju biti prilagođene starosnom uzrastu djeteta i njegovim/njenim interesovanjima. Učenik/ca se pažljivo priprema za slušanje i odgovarajuće usmeno reagovanje. Slušanjem i reagovanjem na ono što su čuli/e, učenicima/cama se daje mogućnost za izražavanje vlastitih želja, interesovanja, potreba i sklonosti.

Sticanje i ovladavanje sa četiri jezičke vještine odvija se laganom progresijom:

- prvo razumijevanje onoga što se čuje,
- potom usmeni razgovor,
- zatim postepeno uvođenje čitanja i pisanja .

Da bi mogli/e da izražavaju svoje lične želje i htjenja, ili da bi mogli/e reagovati u određenim situacijama, učenici/ce moraju upoznati jezičke funkcije i pravilno ih koristiti kao element međusobne komunikacije i komunikacije u grupi.

Jezičke aktivnosti organizuju se tako, da se učenici/ce sučeljavaju sa mnoštvom doživljaja i sadržaja koji utiču na njihova čula. Praktično-muzičke radne i izražajne forme treba da doprinesu obrazovanju još jedne dimenzije.

Učenicima/cama će se omogućiti da se brže stvaralački razvijaju i stiču osjećaj za jezik i estetske vrijednosti putem odgovarajućih jednostavnih oblika rada: igranjem uloga i simulacijom, pjesmom, plesnim odlomcima, igrom, mimikom, crtanjem, slikanjem, jednostavnim književnim tekstovima, dramatizacijom manje složenih tekstova, lutkarskim igrama, itd.

Za rani period učenja stranog jezika (IV i V razred), koji je karakterističan za cjelokupni razvoj dječje ličnosti i koji predstavlja sponu sa pripremama za kasniji postepeni samostalni i grupni rad, odlučivanje i preuzimanje odgovornosti, veoma je značajno da se podstiče spremnost djece na usmeno sporazumijevanje, imitaciju i praćenje projekata koji uključuju sadržaje drugih predmeta. Nastava stranog jezika će tako preuzeti ulogu veznika i omogućiće uključivanje u širi koncept vaspitno-obrazovnog procesa, kao i upoznavanje sa osnovama kulture jezika naroda njemačkog govornog područja.

4.2. Operativni ciljevi za III obrazovni ciklus (VII, VIII, IX razred)

Tokom III obrazovnog ciklusa učenici/ce stiču znanja:

- za razvijanje i produblivanje znanja jezičkih sposobnosti (razumijevanje sadržaja koji se slušaju i čitaju, usmeno i pismeno izražavanje),
- za postepeno upoznavanje sa jezičkim normama, konvencijama i funkcijama, koje zahtijevaju široko, u početku reproduktivno, a kasnije produktivno-stvaralačko udublivanje u tematske, kao i nastavne sadržaje, koji odgovaraju omladincu/ki, njegovim/njenim interesima i njegovoj/njenoj spremnosti za saradnju,
- za razvoj jezičkog ponašanja koje se odražava na individualno i socijalno ponašanje pojedinca. Da bi jezički razvoj učenika/ce bio uspješan i potpuniji, potrebna su odgovarajuća didaktička pomoćna sredstva, koja raznolikošću i raznovrsnošću sadržajnih ponuda uvode učenike/ce u jezičke istine, autentičnost jezičkog reagovanja i ponašanja,
- za samostalno kreativno (stvaralačko) učenje, koje omogućava drugačiji nastavni postupak i tehnike koje usmjeravaju učenika/cu u interaktivnu aktivnost, samostalni rad sa knjigama, radnim sveskama, priručnicima i rječnicima, elektronskom obradom podataka, pripremu samostalnih dodatnih nastavnih pomagala,
- za pripremu provjeravanja i ispravljanja ličnih jezičkih slabosti, a takođe i slabosti školskih drugova/arica i u grupi.

Da bi tokom ovog obrazovnog ciklusa učenici/ce mogli/e postići bolje jezičko razumijevanje, potrebno je osmisliti zadatke koji će ih podsticati na traženje rješenja u međusobnoj interakciji, prilikom rada u parovima ili u grupi, a odgovarajućim strategijama aktivirati njihova već stečena znanja i sposobnosti koje će im pomoći u rješavanju jezičkih problema, planiranju i izvođenju manjih projekata, analiziranju i istraživanju.

4.3. Teme

Predložene teme odnose se na oba ciklusa, a navedene su prema klasifikaciji koja je data u *Profile deutsch, Gemeinsamer europäischer Referenzrahmen* i mogu se dopunjavati prema potrebama nastave njemačkog jezika.

I OBRAZOVANJE I ŠKOLA: razred, učionica, školski pribor, raspored časova, školske obaveze, aktivnosti na času, školski odmori, nastavni predmeti, tipovi škola, raspust;

II LIČNI PODACI, INFORMACIJE O OSOBAMA: članovi porodice, svakodnevni život, prijatelji, obaveze u porodici;

III TIJELO, ZDRAVLJE I HIGIJENA: dijelovi tijela, glava i lice, higijena, medicinsko osoblje, čula, zdravlje, povrede, bolnica, lijekovi i apoteka;

IV SLOBODNO VRIJEME I RAZONODA: raspust, vikend, praznici, hobi, vrste hobija, područja interesovanja, igre, igračke, sport, vrste sportova, muzika, koncerti, književnost, pozorište, muzeji, TV, bioskop;

V STANOVANJE: mjesto stanovanja, adresa, prostorije u stanu, kući, dijelovi prostorija, opremanje stana, opremanje kuće, unutrašnjost i spoljašnjost kuće, imanja, kućni poslovi, komfor;

VI ISHRANA: hrana, obroci, jela i pića, osobine jela i pića, u restoranu, u kafiću, zdrava ishrana, priprema hrane;

VII OKRUŽENJE/OKOLINA: selo, grad, zemlja, biljke, domaće životinje, divlje životinje, vrijeme, godišnja doba, osnovne geografske karakteristike zemalja, zaštita čovjekove okoline;

VIII KUPOVINA: vrste prodavnica, cijene, količina, veličina, kupovina odjeće, obuće, hrane, namjenska kupovina, prostorije i osoblje u prodavnicima;

IX PUTOVANJA I SAOBRAĆAJ: orijentacija, raspust, turističke znamenitosti, prevozna sredstva, saobraćajni znaci, učesnici u saobraćaju, prevozna sredstva, red vožnje i informacije, saobraćajni udesi;

X DRŽAVNE I PRIVATNE USLUŽNE DJELATNOSTI/SLUŽBE: pošta, aktivnosti u pošti, telekomunikacije, banka, popunjavanje formulara, zahtjeva;

XI POSAO I ZANIMANJA: nazivi zanimanja, karakteristike posla i poziva, radno mjesto, odmor;

XII STRANI JEZICI: jezik i sporazumijevanje, nazivi stranih jezika, komunikativne aktivnosti, učenje stranih jezika;

XIII LIČNI ODNOSI I KONTAKTI: prijatelji, društvo, posjete, dogovori, pozivnice, dopisivanje, klubovi;

XIV AKTUELNA ZBIVANJA I DRUŠTVO: kultura ponašanja, kultura, novosti, mediji, tehnološka dostignuća, svjetska dešavanja.

Slijede tabele u kojima su navedeni/e:

- * teme (redosljed tema ne obavezuje nastavnika/cu da ih obradi po navedenom prijedlogu),
- 1. operativni ciljevi (izvedeni iz opštih ciljeva; operacionalizovani su i usmjereni na učenika/cu),
- 2. aktivnosti (usmjerene su na učenika/cu i pokazuju kako učenik/ca uči, tj. kojim aktivnostima ostvaruje cilj),
- 3. pojmovi/sadržaji (navedeni su u obliku pojma, ili poglavlja, u prepletu sa operativnim ciljevima i aktivnostima),
- 4. korelacija (za predmetno i međupredmetno povezivanje u cilju korišćenja postojećeg znanja učenika/ca za određenu temu ili oblast),
- * didaktička uputstva (objašnjenja aktivnosti u vezi sa određenom temom i određenim ciljevima).

IV razred (60+8 časova)

Teme: u školi - razred, učionica, predmeti; **porodica i stan** - svakodnevni život; **vrijeme** - sati, dani, mjeseci, godišnja doba; **praznici** - rođendan, Božić, Nova godina; **zdravlje** - dijelovi tijela.

Operativni ciljevi	Aktivnosti	Pojmovi - sadržaji	Korelacija
<p>SLUŠANJE Učenik/ca treba da nauči da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje glasove, skupove glasova, akcenat, ritam i intonaciju, - razumije jednostavna pitanja, objašnjenja i uputstva, - razumije izraze svakodnevnog govora, - razumije jednostavne dijaloge, - prati jednostavne pjesme i čestitke, - prepoznaje brojeve. 	<p>Učenici/ce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - slušaju živi i snimljeni govor³, - označavaju i raspoređuju slike, - reaguju jezički i nejezički kada čuju jednostavna uputstva, pitanja, izjave i upozorenja nastavnika/ce, - reaguju jezički i nejezički kada čuju brojeve i vrijeme po časovniku. 	<p>Glagol - Verb</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hilfsverben <i>sein</i> und <i>haben</i> (Präsens), - Frequente Verben (Präsens). <p>Član – Artikelwort</p> <ul style="list-style-type: none"> - unbestimmter und bestimmter Artikel. <p>Imenica-Substantiv</p> <ul style="list-style-type: none"> - Singular von Substantiven. <p>Zamjenica- Pronomen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Personal - pronomen (Nominativ). <p>Brojevi- Zahlwörter</p> <ul style="list-style-type: none"> - Zahlwörter bis 12. <p>Pridjevi – Adjektive</p> <ul style="list-style-type: none"> - prädikativ zur einfachsten Beschreibung. 	<p>Maternji jezik i književnost: razvrstavanje riječi, prosta rečenica, glavne riječi u rečenici, potvrđan i odričan oblik rečenice.</p> <p>Matematika: pisanje i čitanje brojeva.</p> <p>Poznavanje društva: ja u školi, način života u porodici/međusobni odnosi, porodični praznici i svečanosti.</p> <p>Priroda i tehnika: oblikovanje predmeta od različitih materijala.</p> <p>Fizičko vaspitanje: razvijanje motoričke sposobnosti, igra kao sredstvo druženja, razvijanje smisla za ritmičko i estetsko kretno izražavanje.</p> <p>Muzička kultura: ritmičko izgovaranje teksta (brojalice), praćenje pjevanja i ritmičkog iskaza kretanjem i plesom.</p> <p>Likovna kultura: navikavanje na slobodno i neposredno crtanje, motoričke sposobnosti za rukovanje različitim slikarskim materijalima i sredstvima, oblikovanje od različitih materijala, oblikovanje scene.</p>
<p>GOVOR Učenik/ca treba da nauči da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje akcenat kratkih riječi i intonaciju kratkih rečenica i fraza, - se govorno odaziva na pitanja, uputstva i izjave nastavnika/ce, - izgovara jednostavne rečenice, brojalice, - recituje i pjeva jednostavne pjesme, - uspostavlja kontakte u odjeljenju - predstavlja sebe i drugove/arice, pozdravlja, otpozdravlja, raspituje se, odgovara na jednostavna pitanja, traži nešto, zahvaljuje se, - poredi¹ i opisuje lica i predmete po veličini, - identifikuje i nabraja brojeve, dane u nedjelji, mjesece, godišnja doba, dijelove tijela, 	<p>Učenici/ce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izgovaraju glasove i skupove glasova⁴ i pravilno intoniraju riječi, - izgovaraju kratke rečenice i fraze, - samostalno govore jednostavne brojalice, - odgovaraju na jednostavna pitanja nastavnika/ce , - verbalno reaguju na uputstva i izjave nastavnika/ce, - samostalno govore jednostavne rečenice i dijaloge, - izvode jednostavne igre i simulacije, - učestvuju u kratkim dijalozima, - recituju i pjevaju jednostavne pjesme. 		

Operativni ciljevi	Aktivnosti	Pojmovi - sadržaji	Korelacija
<ul style="list-style-type: none"> - pita koliko je sati² i na pitanje odgovara, - pita za telefonski broj i na pitanje odgovara, - primjenjuje verbalne i neverbalne jezičke elemente u jednostavnim simulacijama i dijalozima. <p>ČITANJE Učenik/ca treba da nauči da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje kratka objašnjenja i uputstva, - prepoznaje jednostavne tekstove i dijaloge sa poznatim imenima i riječima, - uoči ključnu informaciju u kratkom pisanom tekstu, - prepoznaje jednostavne pjesme i rime, - prepoznaje glavnu misao kratkog pisanog teksta. <p>PISANJE Učenik/ca treba da nauči da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prepoznaje i piše slova i riječi, - označi stvari, lica i dogovorene izraze, - prepíše kraće tekstove. 	<p>Učenici/ce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - čitaju⁵ kratka, jednostavna i minimalnim jezičkim sredstvima izražena objašnjenja i uputstva, - čitaju i povezuju jednostavan tekst sa slikama, - čitaju kratke i jednostavne tekstove sa poznatim imenima i riječima, - čitaju jednostavne pjesme i rime. <ul style="list-style-type: none"> - pišu slova⁶ i pojedinačne riječi , - prepisuju pojedine riječi i rečenice, - pišu i povezuju riječi sa slikom, - pišu pojedine riječi, više riječi ili kraće rečenice, - pripremaju i izrađuju najjednostavnije projektne zadatke⁷. 		

Didaktička uputstva

1. **GOVOR:** predikativna upotreba pridjeva – preporučuje se samo za najjednostavnija poređenja (pozitiv).
2. **SATI:** preporučuju se samo puni sati.
3. **SLUŠANJE:** postepeno navikavanje.
4. **GOVOR:** akcenat je na tome da znaju izgovarati glasove / skupove glasova kojih nema u maternjem jeziku.
5. **ČITANJE:** pogledati poglavlje IV **DIDAKTIČKE PREPORUKE**.
6. **PISANJE:** akcenat je na tome da znaju pisati slova kojih nema u maternjem jeziku.
7. **PROJEKTI ZADACI:** *zajedno sa nastavnikom/com* pripremaju i izrađuju plakate, aplikacije, mini lutkarsku pozornicu i lutke.

JEZIČKE STRUKTURE: učenici/ce treba da vladaju osnovnim gramatičkim strukturama i modelima rečenica iz napamet naučenog repertoara.

FOND RIJEČI je usko vezan za nastavne sadržaje (teme) i predstavlja elementarni fond pojedinačnih riječi i izraza koji se odnose na određene konkretne situacije.

V razred (90+12 časova)

Teme: škola i učionica - razred, učionica, predmeti, pribor; **porodica i dom** - oprema stana, svakodnevni život; **mi i okolina** - vrijeme, vremenske prilike, priroda, životinje; **jela, pića; praznici** - porodična slavlja; **zdravlje**.

Operativni ciljevi	Aktivnosti	Pojmovi - sadržaji	Korelacija
<p>SLUŠANJE Učenik/ca treba da nauči da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razumije jednostavna uputstva, pitanja, izjave, upozorenja, pozive, savjete i kratka objašnjenja, - razumije pjesme, čestitke i jednostavne zagonetke, - prati svakodnevnu komunikaciju u razredu, - razumije jednostavne tekstove, - razumije kraće razgovore.¹ <p>GOVOR Učenik/ca treba da nauči da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - traži i daje jednostavna objašnjenja i informacije u vezi sa datim temama, - identifikuje i opisuje lica i predmete po osobinama, - koristi utvrđene fraze za određene namjene, na pr. raspituje se za vrijeme, orijentaciju u prostoru, osobine i količinu, opisuje sebe i prijatelje, predmete, životinje, vrijeme, pita i kaže šta mu/joj se dopada i ne dopada, - izražava zadovoljstvo i nezadovoljstvo, zanimanje za nešto i oduševljenje nečim, - izražava mogućnost i nemogućnost, - izražava zahvalnost za nešto. 	<p>Učenici/ce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - slušaju odabrane tekstove i reaguju jezički i nejezički, - ponavljaju jednostavna uputstva, pitanja i upozorenja, - reaguju jezički i nejezički na jednostavna pitanja, izjave, upozorenja i kratka objašnjenja nastavnika/ce, - povezuju sadržaje sa slikama, - izdvajaju potrebne informacije, - ponavljaju kraće razgovore. <p>Učenici/ce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - učestvuju u razgovoru sa nastavnikom/com i drugovima/aricama, - postavljaju jednostavna pitanja i daju odgovore, - samostalno govore jednostavne rečenice, - simuliraju telefonski razgovor,² - igraju uloge i dramatizuju jednostavne dijaloge, - recituju i pjevaju jednostavne pjesme. 	<p>Glagol - Verb - Hilfsverben <i>sein</i> und <i>haben</i> (Präsens), Präsens regelmäßige und unregelmäßige Verben), Modalverben (können und mögen).</p> <p>Član - Artikelwort - unbestimmter und bestimmter Artikel: Nominativ.</p> <p>Imenica-Substantiv - Singular von Substantiven: Nominativ, Akkusativ.</p> <p>Zamjenica – Pronomen - Possesivpronomen (Nominativ).</p> <p>Brojevi-Zahlwörter - Zahlwörter bis 20.</p> <p>Pridjev - Adjektiv - prädikativ zur einfachsten Beschreibung.</p> <p>Rečenica - Satz - Aussagesatz, - Ja/Nein-Frage, - W-Frage.</p> <p>Veznik – Konnektor - und, aber.</p>	<p>Maternji jezik i književnost: proširena rečenica - subjekat i predikat i riječi koje ih određuju (uočavanje), imenice - rod i broj, pridjevi - opisni, glagoli - vrijeme (sadašnje), brojevi - osnovni.</p> <p>Matematika: bilježenje brojanja.</p> <p>Priroda: čovjekov organizam.</p> <p>Fizičko vaspitanje: pravilan i harmoničan razvoj i pravilno držanje tijela, zadovoljenje prirodnih oblika kretanja u raznim situacijama, zadovoljenje potreba za kretanjem i igrom, razvijanje smisla za kreativni ritmički kretni izraz.</p> <p>Likovna kultura: kolektivnim radom realizuju na javnom mjestu u školi... plakatsku formu.</p>

Operativni ciljevi	Aktivnosti	Pojmovi - sadržaji	Korelacija
<p>ČITANJE Učenik/ca treba da nauči da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - čita jednostavna uputstva, - razumije suštinu i pojedine detalje, - uočava potrebne informacije, - razumije kraći tekst sa poznatim imenima i riječima. <p>PISANJE Učenik/ca treba da nauči da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - primjenjuje osnovna pravopisna pravila prilikom prepisivanja i označavanja brojeva, riječi, rečenica, kraćih tekstova, - zapiše pojedine riječi, - piše brojeve do 20. 	<p>Učenici/ce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - čitaju³ kratka i jednostavna uputstva, upozorenja, pozive, savjete, čestitke, - čitaju jednostavne pjesme i zagonetke, - čitaju jednostavne tekstove, - povezuju tražene informacije, poznata imena i riječi sa slikama. <p>Učenici/ce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prepisuju kraći tekst, - dopunjavaju rečenicu ili kratki tekst, - zapisuju nekoliko rečenica po modelu, - popunjavaju jednostavne tabele i rješavaju ukrštenice, - zapisuju jednostavne rečenice po diktatu,⁴ - pripremaju i izrađuju jednostavne projektne zadatke.⁵ 		

Didaktička uputstva

1. **SLUŠANJE:** poželjno je da razgovori budu sastavljeni iz poznatih informacija, ali u promijenjenom redoslijedu.
2. **GOVOR:** preporučuju se kratki razgovori, ali sa svim elementima - učenici/ce simuliraju pozivanje, javljaju se, razgovaraju i završavaju razgovor.
3. **ČITANJE:** poželjno je da uputstva i objašnjenja budu izražena jednostavnim i minimalnim jezičkim sredstvima. Tekstovi u obliku kratkih priča i pripovijedaka mogu da sadrže riječi koje *minimalno prelaze* fond riječi učenika/ce.
4. **PISANJE:** tek krajem školske godine.
5. **PROJEKTNİ ZADACI:** *zajedno sa nastavnikom/com* pripremaju i izrađuju plakate i strip-priče.

JEZIČKE STRUKTURE: na ovom stepenu učenja, učenici/ce jezičke strukture upoznaju samo informativno – na nivou prepoznavanja naučenih sadržaja.

FOND RIJEČI je usko vezan za nastavne sadržaje (teme) i predstavlja tematski fond pojedinačnih riječi i izraza koji se odnose na određene konkretne situacije.

VI razred (120+16 časova)

Teme: škola i učionica - školski predmeti, raspored časova; **porodica i slobodno vrijeme** - svakodnevne obaveze kod kuće, hobi, prijateljstva; **dom; jela, pića** - obroci hrane, priprema hrane; **odjeća i obuća** - kupovina, džeparac; **vrijeme; tijelo i zdravlje** - dijelovi tijela, bolesti.

Operativni ciljevi	Aktivnosti	Pojmovi - sadržaji	Korelacija
<p>SLUŠANJE Učenik/ca treba da nauči da: - razumije jednostavna uputstva, pitanja, izjave i upozorenja nastavnika/ce i školskih drugova/arica, - prati razgovor u razredu, - prati razgovor u vezi sa određenom temom,¹ - uočava određene informacije u kratkim tekstovima.²</p> <p>GOVOR Učenik/ca treba da nauči da: - učestvuje u kratkim razgovorima koji su inicirani vizuelnim i drugim podsticajima, - postavlja jednostavna pitanja i na njih odgovara, - koristi utvrđene fraze za određene namjene, na pr. identifikuje lica, predmete, dijelove tijela, brojeve, dijelove dana, mjesece, godišnja doba, praznike, - nabraja osobine, opisuje lica i predmete, svakodnevne aktivnosti i hobije, - opisuje stanje nečega, daje informacije sa ličnim podacima, - pozdravlja i otpozdravlja, predstavlja se, nagovara na učestvovanje u aktivnosti, daje izvinjenje, predlaže nešto, prijedloge prihvata ili odbija, - izražava vlastito mišljenje i moli za mišljenje u vezi određenog sadržaja, - izražava osjećanja, želje, zahvalnost za nešto, - razumije pjesme, zagonetke, šale i jednostavne tekstove.</p>	<p>Učenici/ce: - slušaju odabrane vrste tekstova, - reaguju jezički i nejezički na jednostavna uputstva, pitanja, izjave i upozorenja, - uključuju se u razgovor na određenu temu, - provjeravaju tačnost informacija u kratkim tekstovima.</p> <p>Učenici/ce : - učestvuju u razgovoru sa nastavnikom/com i drugovima/aricama iz odjeljenja, - traže i daju jednostavne informacije, - postavljaju jednostavna pitanja u vezi želja i osjećanja i na njih odgovaraju, - uspostavljaju i održavaju kontakte u odjeljenju i simuliraju sporazumijevanje u određenim situacijama, - igraju kratke dijaloge, - recituju i pjevaju kratke pjesme, - dramatižuju kratke šale i jednostavne tekstove.</p>	<p>Glagol - Verb - Präsens (regelmäßige und unregelmäßige Verben), - Präsens (reflexive Verben), - Modalverben (können und mögen).</p> <p>Član - Artikelwort - bestimmter und unbestimmter Artikel, - Deklination: Nominativ und Akkusativ.</p> <p>Imenica - Substantiv - Plural von Substantiven: N +A.</p> <p>Zamjenica - Pronomen - Personalpronomen: Nominativ und Akk., - Possesivpronomen: Nominativ, - Interrogativpronomen: wer, was, wie, wo, wohin, wann?</p> <p>Brojevi - Zahlwörter - Zahlwörter bis 100: Kardinal- und Ordinalzahlen.</p> <p>Pridjev - Adjektiv - prädikativ zur Beschreibung eines Zustands, - adverbial.</p> <p>Prijedlog - Präposition - temporal und lokal (als feste Wendung).</p> <p>Rečenica - Satz - Aussagesatz, - W-Frage, - Ja/Nein-Satz.</p>	<p>Maternji jezik i književnosti: promjena imenica - padeži (nominativ, akuzativ).</p> <p>Građansko vaspitanje: škola – obaveze, pripadanje, pravila, saradnja, porodica –obaveze, porodica - faze porodičnog života, porodica - dogovor, uspostavljanje i poštovanje pravila.</p> <p>Izborne teme: komunikacije u školi, slobodno vrijeme.</p> <p>Geografija: kretanja Zemlje i posljedice, nabranje godišnjih doba.</p> <p>Tehnika i informatika: kultura stanovanja.</p> <p>Fizičko vaspitanje: ... pravilno držanje tijela, zadovoljenje potreba za kretanjem i igrom, razvijanje kinetičke osjetljivosti.</p> <p>Muzička kultura: pjevanje narodnih i umjetničkih kompozicija svoje i drugih zemalja.</p>

Operativni ciljevi	Aktivnosti	Pojmovi - sadržaji	Korelacija
<p>ČITANJE Učenik/ca treba da nauči da: - samostalno čita određene vrste tekstova i dijaloge, - razumije pjesme, zagonetke i kratke tekstove, - uočava glavnu misao u poznatom tekstu.</p> <p>PISANJE Učenik/ca treba da nauči da: - prema zadatom modelu sastavi jednostavan tekst u vezi sa poznatom temom, - piše osnovne brojeve do 100 i redne do 31, - uočava ključne informacije u poznatim tekstovima, - primjenjuje osnovna ortografska pravila prilikom rješavanja pismenih zadataka i testova.</p>	<p>Učenici/ce : - čitaju minimalnim jezičkim sredstvima izražena objašnjenja, uputstva, čestitke, savjete, upozorenja, pozive i reaguju verbalno i neverbalno, - čitaju i pamte pjesme, zagonetke i šale, - dramatizuju dijaloge³, - rješavaju jednostavne zadatke u vezi sa kratkim tekstovima.⁴</p> <p>Učenici/ce: - pišu jednostavne usmjeravane tekstove, - rješavaju jednostavne testove i pismene zadatke, - prerađuju obrađene nastavne sadržaje u jednostavne priče i lične poruke⁵, - pripremaju i izrađuju jednostavne projektne zadatke.⁶</p>		

Didaktička uputstva

- SLUŠANJE:** preporučuje se da odslušani tekst bude vezan za određenu temu i da se učenici/ce uključuju u razgovor bez obzira na nepoznate informacije (riječi) koje nemaju ključni značaj za razumijevanje.
- Preporučuje se da tekstovi budu sastavljeni od poznatih informacija, ali sa promijenjenim redom riječi.
- ČITANJE:** poželjno je da tekstovi u obliku dijaloga budu originalni, jer predstavljaju osnovu za razvijanje govornih sposobnosti.
- Tekstovi mogu *neznatno da prelaze* fond riječi učenika/ce.
- PISANJE:** preporučuje se da se vrši unutrašnja diferencijacija.
- PROJEKTNI ZADACI:** *zajedno sa nastavnikom/com* pripremaju i izrađuju plakate i rastere.

FOND RIJEČI je usko vezan za nastavne sadržaje (teme).

VII razred (120+16 časova)

Teme: škola - učenje, uspjeh, raspored časova; **slobodno vrijeme** - interesovanja, aktivnosti; **stan** - opremanje prostora; **naselje i okolina** - život u gradu, na selu, saobraćaj; **trgovina** - moda, džeparac, odjeljenja u robnoj kući, cijene, kvalitet; **prirodna okolina** - životinje, briga za okolinu; **njemačko govorno područje** - zemlje, narodi, osnovni geografski pojmovi.

Operativni ciljevi	Aktivnosti	Pojmovi - sadržaji	Korelacija
<p>SLUŠANJE Učenik/ca treba da nauči da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razumije uputstva, pitanja, upozorenja i izjave nastavnika/ce, - razumije i identifikuje predmet razgovora, - razumije detaljnije informacije vezane za poznatu temu.¹ <p>GOVOR Učenik/ca treba da nauči da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prati razgovor na zadate teme, - uspostavlja i održava verbalne kontakte u odjeljenju, - koristi utvrđene fraze za određene namjene, na pr. za identifikovanje lica, predmeta, opreme, cijena, kvaliteta, osnovnih saobraćajnih znakova, raspitivanje za pravac, opisivanje lica, predmeta, životinja, prirodne okoline, svakodnevnog života, - opisuje zemlje i narode njemačkog govornog područja, - predlaže nešto, prijedloge prihvata ili odbija, - prihvata ili odbija pomoć, - dogovara se o posjetama, ispoljava zanimanje i nezanimanje, - odobrava ili odbija dogovor, - postavlja pitanja o trajanju dejstva i na pitanja odgovara, - daje mišljenje u vezi poznatih tema. 	<p>Učenici/ce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - slušaju odabrane tekstove, - pamte i verbalno ili neverbalno reaguju na uputstva, pitanja, izjave i upozorenja, - uključuju se u komunikaciju u razredu na određenu temu, - slušaju kratke tekstove i provjeravaju tačnost informacija navedenih promijenjenim redoslijedom riječi, - povezuju tekst sa informacijama i izjavama govornika. <p>Učenici/ce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - učestvuju u razgovoru sa drugovima/aricama u razredu i nastavnikom/com, - razgovaraju u okviru određenih tema, - postavljaju jednostavna pitanja i odgovaraju na njih, - igraju jednostavne uloge, - dramatizuju dijaloge i kraće tekstove, - recituju i pjevaju jednostavne pjesme, - podnose kraće usmjeravane izvještaje iz obrađenih tekstova i razgovora.² 	<p>Glгол - Verb</p> <ul style="list-style-type: none"> - Präsens - trennbare Verben, - Perfekt (regel – und unregelmäßige Verben mit <i>sein</i> und <i>haben</i>), - Modalverben, - Imperativ (Aufforderung, Kontaktsignal), - Futur I (Zukünftiges). <p>Član - Artikelwort</p> <ul style="list-style-type: none"> - Artikeldeklinatıon: Dativ. <p>Imenica - Substantiv</p> <ul style="list-style-type: none"> - Singular - und Pluralformen, - Deklinatıon von Substantıven: Dativ. <p>Zamjenica - Pronomen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Personalpronomen: Nom., Dat. und Akk., - Possesıvpronomen, - Interrogatıvpronomen: wie oft, welcher,-e,-s, - Demonstratıvpronomen (der, -e,-s und dieser,-e, -s). <p>Pridjev - Adjektiv</p> <ul style="list-style-type: none"> - prädikatıver und attributıver Gebrauch. <p>Prijedlog - Präposition</p> <ul style="list-style-type: none"> - mit dem Dativ (von, bei, mit, zu), - mit dem Akkusatıv (für, um, ohne, durch, gegen), - mit dem Dat. oder Akk. (in, auf, vor, unter, hinter, neben, zwischen). 	<p>Maternji jezik i književnost: pridjevske zamjenice (prisvojne, pokazne, upitne – osnovni pojam), prezent, perfekat, imperativ, futur I, predlozi.</p> <p>Geografija: stanovništvo i naselja na Zemlji (naselja, selo, grad), Srednja Evropa (planine, tokovi velikih međunarodnih rijeka i države kroz koje protiču).</p> <p>Građansko vaspitanje: slobodno vrijeme, funkcionisanje javnih ustanova, rješavanje društvenih problema, lična i kolektivna odgovornost.</p> <p>Biologija sa ekologijom: zaštita i unapređivanje životne sredine.</p> <p>Fizičko vaspitanje: atletika, košarka, fudbal, rukomet, odbojka, gimnastika.</p>

Operativni ciljevi	Aktivnosti	Pojmovi - sadržaji	Korelacija
<p>ČITANJE Učenik/ca treba da nauči da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izražajno čita određene vrste tekstova i dijaloge, - izdvoji bitne informacije u natpisima, uputstvima, upozorenjima, - identifikuje zemlje njemačkog govornog područja, glavne gradove, planine, rijeke, - uočava i upoređuje geografski položaj, - razumije kraći tekst sa većim brojem izraza koji se često koriste, - razumije jednostavne recitacije i pjesme. <p>PISANJE Učenik/ca treba da nauči da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - popunjava jednostavne obrasce traženim podacima, - sastavlja jednostavna pisma sa ličnim sadržajem, - primjenjuje ortografska pravila prilikom pisanja jednostavnih tekstova i dijaloga. 	<p>Učenici/ce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - čitaju i dramatizuju dijaloške tekstove i kraće tekstove koji su vezani za određene teme, - čitaju natpise, uputstva, opomene, kratke tekstove, - označavaju geografske karakteristike zemalja njemačkog govornog područja, - izražavaju slaganje i neslaganje sa određenim informacijama koje su vezane za poznate teme.³ <p>Učenici/ce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pišu jednostavna pisma sa ličnim sadržajem, - opisuju lica, stvari, životinje, - opisuju događaje i procese, - prerađuju obrađene nastavne sadržaje u lične poruke i priče,⁴ - pripremaju i izrađuju jednostavne planirane zadatke.⁵ 	-	

Didaktička uputstva

1. **SLUŠANJE:** preporučuje se da se sa ovakvim tekstovima, koji sadrže određene informacije koje nemaju ključni značaj za razumijevanje, izvrši unutrašnja diferencijacija (zavisno od postignuća učenika/ce).
2. **GOVOR:** preporučuje se za unutrašnju diferencijaciju.
3. **ČITANJE:** tekstovi vezani za određenu temu mogu prelaziti receptivni fond riječi učenika/ce i mogu sadržavati nepoznate informacije, ali koje nemaju ključni značaj za razumijevanje (podesni su za unutrašnju diferencijaciju).
4. **PISANJE:** ukoliko je moguće (s obzirom na postignuća učenika/ca u odjeljenju), preporučuje se da se vrši unutrašnja diferencijacija.
5. **PROJEKTNİ ZADACI:** zajedno sa nastavnikom/com pripremaju i izrađuju plakate, postere i rastere, koji su usko povezani sa obrađivanim temama i tekstovima.

FOND RIJEČI je usko vezan za nastavne sadržaje (teme).

VIII razred (90+12 časova)

Teme: njemačko govorno područje; putovanja; djelatnost; rad i zanimanje; lični podaci; mi i okolina - vrijeme, priroda, čuvanje okoline; svijet juče, danas, sutra - pronalazaštvo, nauka, tehnika, kultura, svjetska dešavanja.

Operativni ciljevi	Aktivnosti	Pojmovi - sadržaji	Korelacija
<p>SLUŠANJE Učenik/ca treba da nauči da: - razumije pitanja, uputstva i izjave nastavnika/ce, - pamti pojedina komplikovanija uputstva, - prati razgovor u razredu na zadatu temu, - prati informacije i izjave govornika u kontekstu, - prati nešto složenije informacije koje su indirektno vezane za neku od obrađenih tema.¹</p> <p>GOVOR Učenik/ca treba da nauči da: - uspostavlja i održava verbalne kontakte u odjeljenju, - koristi utvrđene fraze za određene namjene, na pr. identifikuje osnovna zanimanja, djelatnosti, prevozna sredstva, - opisuje zemlje njemačkog govornog područja, - nabraja glavne privredne karakteristike zemalja njemačkog govornog područja, - pronalazi sličnosti i razlike u načinu života sva tri naroda, - upoznae značaj drugih inostranih krajeva, - ispoljava zanimanje za okolinu, - zapaža i upoređuje dešavanja na polju nauke, pronalazaštva, kulture, umjetnosti, svjetskih dešavanja u različitim periodima, - informiše o ličnim podacima, - ispoljava namjeru, želje, osjećanja, interesovanje, sumnju ili uvjerenost u nešto, sigurnost ili nesigurnost u vezi nečega, - izražava mišljenje o onome što je čuo/la, vidio/la ili doživio/la.³</p>	<p>Učenici/ce: - slušaju odabrane tekstove, - verbalno ili neverbalno reaguju na pitanja, uputstva i izjave nastavnika/ce, - uključuju se u razgovor na određenu temu, - slušaju kratka saopštenja, - slušaju nešto složenije tekstove i izdvajaju tražene podatke, - daju mišljenje o tekstovima koje su slušali/e.</p> <p>Učenici/ce: - učestvuju u razgovoru sa drugovima/aricama u razredu i nastavnikom/com, - postavljaju opšta pitanja u vezi ličnih podataka, djelatnosti, rada i zanimanja, - igraju jednostavne uloge i dramatizuju dijaloge i tekstove u vezi sa obrađenim temama, - simuliraju telefonski razgovor, na pr. pozivaju, predstavljaju se, javljaju se, vode razgovor, završavaju razgovor, - recituju i pjevaju jednostavne pjesme, - na jednostavan način iznose mišljenje o određenim temama, - pripremaju i sprovode kratke intervjuje, - daju usmjerena obrazloženja o onome što su čuli/e, vidjeli/e, pročitali/e ili doživjeli/e.</p>	<p>Glagol - Verb - Präteritum (der Hilfsverben), - Präteritum (regel – und unregelmäßige Verben), - Modalverben Präteritum von <i>können, mögen, sollen, wollen, dürfen</i>, - Infinitiv mit zu.</p> <p>Član - Artikelwort - Artikeldeklinaton: Dativ – Plural.</p> <p>Imenica – Substantiv - geographische Namen.</p> <p>Zamjenica - Pronomen - Personalpronomen: Nom., Dat. und Akk. , - Relativpronomen: Nom. und Akkusativ.</p> <p>Pridjev - Adjektiv - Prädikativ - zur, Beschreibung eines Prozesses, - attributiver Gebrauch (Deklination: Nominativ und Akkusativ).</p> <p>Prijedlog - Präposition - mit dem Dativ und Akkusativ: in, auf, vor, zwischen, unter, hinter, neben.</p> <p>Veznik – Konnektor - und, und auch, oder, aber, dann, und dann.</p> <p>Rečenica - Satz - Relativsatz, - Nebensätze mit <i>dass</i> und <i>weil</i>.</p>	<p>Maternji jezik i književnost: složena rečenica, zavisno-složene rečenice, imperfekat.</p> <p>Biologija: spoznaja značaja biljaka za čovjeka.</p> <p>Muzičko vaspitanje: muzički klasicizam (bečki klasic), muzički romantizam, zabavna muzika IX vijeka (valceri).</p>

Operativni ciljevi	Aktivnosti	Pojmovi - sadržaji	Korelacija
<p>ČITANJE Učenik/ca treba da nauči da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izražajno čita određene vrste tekstova, - razumije natpise, uputstva, kratka saopštenja na javnim mjestima i institucijama, - identifikuje zemlje njemačkog govornog područja, glavne gradove, rijeke, planine, jezera, - uočava i upoređuje geografski položaj, - razumije šale, pjesme i zagonetke, - razumije tekstove koji su vezani za određenu temu.² <p>PISANJE Učenik/ca treba da nauči da:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kreira jednostavne priče, lične poruke i dijaloge, - popuni tabele i jednostavne obrasce, - samostalno opiše događaje i procese, - koristi elektronske medije za uspostavljanje komunikacije.⁵ 	<p>Učenici/ce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - čitaju dijaloške tekstove, - čitaju natpise, uputstva, upozorenja, kratka saopštenja i pronalaze ključne informacije, - označavaju geografske karakteristike zemalja na karti, - čitaju šale, pjesme, zagonetke, - čitaju tekstove koji su vezani za određenu temu. <p>Učenici/ce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - pišu jednostavna pisma sa ličnim sadržajem i popunjavaju jednostavne obrasce i tabele, - opisuju događaje i procese, - prerađuju obrađeno gradivo u lične poruke i priče, - sastavljaju kratke usmjeravane ili samostalne tekstove na osnovu onoga što su vidjeli/e, doživjeli/e, čuli/e ili pročitali/e,⁴ - koriste elektronsku poštu za uspostavljanje komunikacije sa izvornim govornicima, - izrađuju jednostavne projektne zadatke.⁶ 		

Didaktička uputstva

1. **SLUŠANJE:** ovakvi tekstovi mogu da prelaze receptivni fond riječi učenika/ce.
2. **GOVOR:** podesno za unutrašnju diferencijaciju.
3. **ČITANJE:** šale, pjesme, zagonetke i određeni tekstovi mogu sadržavati nepoznate informacije, ali koje nemaju ključni značaj za razumijevanje (podesni su za unutrašnju diferencijaciju).
4. **PISANJE:** podesno za unutrašnju diferencijaciju.
5. **INTERNET – CHAT:** prema mogućnostima škole i sposobnostima učenika/ca.
6. **PROJEKTI ZADACI:** zajedno sa nastavnikom/com pripremaju i izrađuju postere i plakat - karte zemalja njemačkog govornog područja.

IX razred (81+12 časova)

Teme: države u kojima se govori njemački jezik; Crna Gora – moja država; međuljudski odnosi; sredstva obavještanja; nezgode i kvarovi; čuvanje okoline; zdravlje.

Operativni ciljevi	Aktivnosti	Pojmovi - sadržaji	Korelacija
<p>SLUŠANJE Učenik/ca treba da nauči da: - razumije kompleksnija uputstva, - prati kompleksnije informacije vezane za određene situacije ili teme,¹ - prati i razumije razgovor u razredu, - razumije suštinu, odnosno pojedinosti određene situacije ili teme vezane za tekst, - prati autentične tekstove.</p> <p>GOVOR Učenik/ca treba da nauči da: A. učestvuje u razgovoru - postavlja i odgovara na nešto složenija pitanja, - uspostavlja i održava verbalne kontakte u odjeljenju, na pr. izražava mišljenje, želje, potrebe i namjere koje su vezane za određene situacije, veselje ili strah u simuliranim situacijama, - savjetuje, - preporučuje, - objašnjava, - koristi nešto složenije utvrđene izraze za određene namjene, na pr. uočava sličnosti i razlike prilikom poređenja određenih sadržaja, B. povezano govori - opisuje i poredi zemlje njemačkog govornog područja i Crnu Goru, - obrazlaže mišljenje o onome što je čuo/la, vidio/la, pročitao/la ili doživio/la.</p>	<p>Učenici/ce: - se uključuju u razgovor u razredu, - ponavljaju ili preporučavaju sadržaje tekstova koje su slušali/e, - analiziraju sadržaj prerađenih tekstova u odnosu na ponuđene informacije,² - slušaju autentične tekstove iz svakodnevnog života i objašnjavaju ključne informacije.</p> <p>Učenici/ce: - učestvuju u razgovoru sa drugovima/amicama u razredu i nastavnikom/com, - simuliraju sporazumijevanje u određenim situacijama, - opisuju ljude, stvari i situacije, događaje i procese, - recituju i pjevaju jednostavne pjesme, - daju kratke usmjeravane ili samostalne izjave o onome što su pročitali/e, doživjeli/e, vidjeli/e ili čuli/e,³ - upotrebljavaju formu intervjua, - učestvuju u diskusiji u vezi sa poznatim temama.</p>	<p>Glagol - Verb - Konjunktiv II von haben, sein werden, und Modalverben können, mögen (Höflichkeit, Wunsch), - Passiv Präsens, - Passiv Präteritum.</p> <p>Pridjev - Adjektiv - attributiver Gebrauch: Deklination nach best., unbest. und Nullartikel – Dativ.</p> <p>Imenica - Substantiv - possessiver Genitiv.</p> <p>Zamjenica-Pronomen - Indefinitpronomen jeder, jede, jedes, - Relativpronomen: Nominativ und Akkusativ.</p> <p>Veznik – Konnektor - Verbindungsadverb: deshalb.</p> <p>Rečenica - Satz - Temporalsatz, ohne Plusquamperfekt, - Finalsatz (damit, um... zu + Infinitiv), - Indirekte Fragen.</p> <p>Građenje riječi - Wortbildung Substantiv + Substantiv, Adjektiv + Substantiv, Adjektiv + Adjektiv, Verb + Substantiv.</p>	<p>Maternji jezik i književnost: prosta, izvedena, složena riječ, glagolski oblici i vremena.</p> <p>Geografija: položaj Crne Gore, ekološki problemi i briga za prirodno i kulturno naslijeđe, stanovništvo.</p> <p>Muzička kultura: značaj kritičkog korišćenja savremenih medija.</p> <p>Fizičko vaspitanje: usvajanje navika za svakodnevno bavljenje fizičkim vježbanjem, upoznavanje i razumijevanje preventivne uloge sporta.</p>

Operativni ciljevi	Aktivnosti	Pojmovi - sadržaji	Korelacija
<p>ČITANJE Učenik/ca treba da nauči da: - prati natpise, uputstva, upozorenja, kratka saopštenja, - samostalno čita tekstove koji su tematski vezani za svakodnevni život, - razumije suštinu tekstova iz novina i omladinskih časopisa, - prati i razumije pjesme, šale i zagonetke.</p> <p>PISANJE Učenik/ca treba da nauči da: - sastavlja pisma ličnog sadržaja, - vodi lični dnevnik, - opisuje lica, predmete, situacije, događaje i procese, - samostalno sastavlja i piše funkcionalne i jednostavne fiktivne tekstove, - koristi elektronske medije za istraživačke zadatke.</p>	<p>Učenici/ce: - čitaju natpise, uputstva, upozorenja, kratka saopštenja, - daju mišljenje o tekstovima koji su tematski vezani za svakodnevni život,⁴ - traže informacije iz novina i omladinskih časopisa koje su vezane za određenu temu ili temu koja ih interesuje.⁵</p> <p>Učenici/ce: - pišu pisma i dnevnik ličnog sadržaja, - pišu kratke tekstove u kojima opisuju lica, predmete, situacije, događaje i procese, - prerađuju obrađeno gradivo u lične poruke i priče, - sastavljaju kratke usmjeravane ili samostalne tekstove na osnovu onoga što su vidjeli/e, doživjeli/e, čuli/e ili pročitali/e,⁶ - koriste elektronsku poštu za uspostavljanje komunikacije sa izvornim govornicima,⁷ - izvode lakše istraživačke zadatke uz upotrebu medija.</p>		

Didaktička uputstva

- 1. SLUŠANJE:** tekst koji se sluša može da sadrži nepoznate informacije, ali koje nijesu od ključnog značaja za razumijevanje.
- Prerađeni tekstovi mogu sadržavati veći broj nepoznatih elemenata (podesno za unutrašnju diferencijaciju).
- 3. GOVOR:** podesno za unutrašnju diferencijaciju.
- 4. ČITANJE:** preporučuje se da se za ovu aktivnost učenicima/cama omogući upotreba rječnika.
- Učenicima/cama se može odobriti izbor tekstova, odnosno tema prema ličnim interesovanjima (podesno za unutrašnju diferencijaciju).
- 6. PISANJE:** podesno za unutrašnju diferencijaciju.
- 5. INTERNET – CHAT:** prema mogućnostima škole i sposobnostima učenika/ca.

5. DIDAKTIČKE PREPORUKE

Glavna karakteristika savremene nastave njemačkog jezika je usmjerenost na učenika/cu i na proces učenja. Pri tome se mora poštovati usklađenost razvoja učenika/ce s obzirom na uzrast, sposobnosti, potrebe i interesovanja.

Rani period učenja stranog jezika (IV i V razred) zasniva se na učenju uz pomoć svih čula i na povezivanju sa ostalim predmetima. Na tom nivou formira se odnos djeteta prema maternjem, ali i prema stranom jeziku, budući da ono saznaje o drugim, njemu/njoj stranim izražajnim sredstvima i vezama koje postoje među tekstovima.

Jezičke veze i izražajna sredstva se u kasnijem periodu učenja jezika usvajaju intenzivnije, učenici/ce ih brže prepoznaju i svjesno koriste pri komunikaciji.

a) Oblici izvođenja nastave

Akcent u izvođenju nastave njemačkog jezika u ranom periodu učenja je na učenikovom/cinom doživljavanju empatičnih procesa (uživljavanja u druge), tako da je na prvom mjestu imitacija. Pošto učenici/ce u početnoj fazi učenja strani jezik doživljavaju samo slušno i komunikacijski, uz istovremeno uključivanje u međukulturne aktivnosti, potrebno je da oni/e nova saznanja povezuju sa onima koja poznaju u drugim predmetima, i to načinom rada koji je usmjeren ka igri sa jezičkim primjerima i signalima stranog jezika. Različitim praktično-muzičkim izražajnim oblicima rada, učenici/ce uče bez straha pred nastavnikom/com i bez straha od vlastitog neznanja.

Aktivnosti učenika/ca se odvijaju u grupi, ili u parovima, uz mogućnost preuzimanja i igranja uloga, kako bi stekli/e samopouzdanje koje je potrebno za samostalno izražavanje mišljenja. Na višem nivou učenja njemačkog jezika, koje se zasniva na svjesnoj upotrebi jezičkih zakonitosti, a koje će učenicima/cama omogućiti da saznanja, iskustva, interesovanja i želje preoblikuju u komunikacijske funkcije radi ličnog i kasnije profesionalnog obrazovanja, kao posebni oblici nastave koriste se simulacije, a preporučuje se da se učenicima/cama omogući i korišćenje elektronske obrade podataka i informatičkih znanja za uspostavljanje kontakata sa izvornim govornicima u zemljama njemačkog govornog područja.

b) Nastavni sadržaji/teme

Nastava u ranom periodu nije usmjerena na nastavne sadržaje, već je sastavljena od niza akcionih jedinica, koje se oslanjaju na dječje doživljaje i njihovo ponašanje u određenoj situaciji. Akcione jedinice predstavljaju različite aktivnosti koje nastavnik/ca i učenici/ce zajedno pripremaju s ciljem da učenik/ca, makar na početku, strani jezik doživi bez pritiska.

Nastavne teme moraju biti pažljivo odabrane, jer u u toku prve tri godine imaju obrazovnu namjenu i trebalo bi da se baziraju na autentičnosti i nepojednostavljivanju. Prilikom pripremanja tematskih sadržaja, polazi se od spoznajnog svijeta djeteta i pri tome se uzima u obzir

semantička, a ne formalna jezička progresija. Takođe se vodi računa o načelu postupnosti uvođenja, odnosno da se ide od poznatog ka nepoznatom, od lakšeg ka težem.

U trećem obrazovnom ciklusu (VII, VIII i IX razred), teme obuhvataju užu sredinu učenikovog/cinog saznanja i djelovanja, svijet mašte, postepeno se šire, kao što se šire njihova zanimanja za širu okolinu.

c) Nastavne strategije

Pošto je trajanje dječje pažnje na početnom stepenu učenja jezika još uvijek skromno, trebalo bi se odlučiti za takve nastavne strategije, koje će voditi ka spontanom ali svjesnom učenju, koje je ujedno i kontrolisano i dinamično, odnosno ka učenju koje je usmjereno ka igri. Pri tome se mora voditi računa da se smjenjuju faza koncentrisane pažnje, koja ne smije biti duga, i faza opuštanja.

Izlaganje novih nastavnih sadržaja ne bi trebalo da bude odjedanput i u kratkom vremenskom periodu, već postepeno i uz prekide, koji se kombinuju sa drugim nastavnim aktivnostima koje nijesu slične sa nastavnim oblicima rada. Učenici/ce će takav način rada doživljavati kao promjenu koja istovremeno aktivira i opušta. Ta promjena može biti i motorne prirode: učenici/ce imitiraju pokrete odgovarajućim jezičkim sredstvima, mimikom, plesanjem, trčanjem u krug, skakanjem, saginjanjem, radom u krugu na podu, itd.

Raznovrsnost primijenjenih strategija pospešuje motivaciju učenika/ca, a istovremeno će im omogućiti razvijanje različitih individualnih sposobnosti i vještina, koje će ih dovesti do postepenog razvoja jezičke sposobnosti.

d) Izučavanje (usvajanje) jezičkih struktura

Izučavanje jezičkih struktura, odnosno gramatike, ne bi trebalo da bude centralni zadatak nastavnika/ce. Gramatičke jedinice imaju potpurnu ulogu kod praktičnih komunikacija unutar jezičkih sposobnosti.

Za neke gramatičke osobine je dovoljno da ih učenici/ce samo prepoznaju i razumiju. Gramatičke strukture, koje se uvode postepeno, utvrđuju se logičkim komunikativnim vježbama u što realnijoj situaciji. Prvo se objasni samo funkcija određene gramatičke pojave, ali ne i struktura. Nastavnik/ca učenike/ce upućuje na sličnosti i razlike u maternjem i njemačkom jeziku. Učenici/ce posmatraju, zaključuju, ustanovljavaju zakonitosti, vježbaju i upotrebljavaju usvojene strukture.

U kasnijim periodima usvajanja jezičkih struktura, gramatička pravila se po potrebi mogu objasniti ne samo na njemačkom, već i na maternjem jeziku.

Odgovarajućim postupcima učenicima/cama se pomaže da lako samostalno otkrivaju i upoznaju jezičke zakonitosti i sopstvene greške na kojima će se učiti.

e) Izučavanje (usvajanje) novog teksta i novih pojmova

Prilikom izučavanja novog teksta, polazi se od poznatih činjenica uz podršku jezičkih sredstava. Učenike/ce treba navesti da novo značenje odgonetnu pogađanjem uz pomoć slikovnog ili zvučnog stimulansa, na osnovu sličnog teksta, različitim tehnikama čitanja i sl. Čestim ponavljanjem i komunikacijskim vježbama u okviru govornih i čitačkih sposobnosti podstiče se usvajanje novih pojmova. Od velikog značaja za rad je i motivacija koju nastavnik/ca podstiče različitim jezičkim igrama, pomoću kojih učenici/ce nesvjesno utvrđuju znanje novih riječi.

Učenje riječi se kasnije proširuje radom pomoću rječnika i raznih drugih priručnika.

f) Razvijanje jezičkih vještina

Na ranom uzrastu učenja njemačkog jezika, osnovni cilj je senzibilizacija i razvijanje spontanog svjesnog usvajanja komunikacijskih funkcija. Na kasnijim uzrastima učenici/ce potpuno svjesno usvajaju komunikacijske funkcije. Da bi se to postiglo, kod učenika/ce se razvijaju četiri jezičke vještine: slušanje, govor, čitanje i pisanje.

SLUŠANJE

Učenici/ce se prvo navikavaju na razumijevanje i razlikovanje različitih glasova, skupova glasova (naročito onih koji su specifični za njemački jezik), potom riječi i kraćih rečenica. Zato je veoma važan izgovor nastavnika/ce ili drugih govornika kada se radi o drugim izvorima slušanja teksta. Početno slušanje se radi sa pjesmama, rimama, brojalicama, kratkim razgovorima i pričama. Riječi i rečenice moraju biti jasne, izražene logičkim redoslijedom, sa dosta ponavljanja.

Slušanje se na kasnijim uzrastima postepeno pomjera sa kraćih na duže tekstove, koje učenici/ce imaju mogućnost da slušaju više puta.

Prije slušanja teksta, nastavnik/ca odgovarajućim aktivnostima priprema učenike/ce za uspješno prihvatanje sadržaja. Te aktivnosti usmeravaju pažnju učenika/ca na tekst koji će slušati i provjeravaju poznavanje teme, fonda riječi itd.

Aktivnosti prije slušanja

- razgovor o temi teksta,
- priprema misaonih primjera,
- predstavljane sadržaja pomoću slika,
- predstavljane ključnih riječi/fraza,

- provjeravanje dosadašnjeg poznavanja teme/sadržaja pomoću pitanja, popunjavanjem tabela,
- upoznavanje sa zadatkom koji će učenici/ce rješavati dok slušaju.

U toku slušanja pripreme se odgovarajući uporedni zadaci sa minimalnim čitanjem i odgovorima.

Aktivnosti u toku slušanja

- sa odgovorima bez riječi (crtanje, bojenje i zaokruživanje, praćenje teksta na slikama, dopunjavanje slika),
- sa odgovorima pomoću riječi (zapisivanje riječi u svesku, nabranje osoba i stvari).

Aktivnosti poslije slušanja

Poslije odslušanog sadržaja, učenici/ce provjeravaju razumijevanje i pokušavaju da kreativno odgovore. Pri tome se upotrebljava što više različitih vježbi.

Odgovor može biti:

- odgovarajućim pokretima (dizanjem ruke, pokretima imitiraju događaje u tekstu),
- označavanje, raspoređivanje slika, crtanje, bojenje,
- pomoću riječi,
- pomoću W – pitanja, tačno/netačno (i u tekstu), pomoću odgovora na glavna pitanja,
- rješavanje izbornih zadataka,
- upisivanje riječi koje nedostaju u tekstu, upisivanje podataka,
- povezivanje teksta sa slikama, informacije i izjave govornika,
- ponavljanje ili prepričavanje sadržaja.

GOVOR

Na svim nivoima učenja jezika posebnu pažnju treba posvećivati govoru. Pomoću izabranih vježbi kod učenika/ce razvijamo pravilnu i korisnu upotrebu jezičkog znanja, razvijamo samopouzdanje i zanimanje za jezik. Pri tome se biraju teme koje interesuju učenike/ce i proizilaze iz prirodne situacije, iz razgovora u razredu ili simulirane situacije van škole. Prvo se predstavi tema razgovora, ili je učenici/ce sami prepoznaju na osnovu gradiva, pomoću slika ili zvučnog stimulansa. Preporučljivo je da se odredi redoslijed razgovora. U ovim aktivnostima trebalo bi da učestvuje što više učenika/ca, stoga se nastava izvodi u grupama ili u parovima. Za takav način izvođenja nastave potrebna je dobra priprema za rad, jer sprečava eventualne probleme discipline, a podstiče da se premoste razlike u znanju i sposobnostima pojedinaca.

Na početnom nivou razvijanja jezičkih sposobnosti, govorne aktivnosti učenika/ca su jednostavne i moraju se usmjeravati. Ne bi trebalo prisiljavati učenike/ce koji/e nijesu spremni/e odmah da odgovore. Da bi se takvi/e učenici/ce motivisali/e, podesno je uključiti ih u jednostavne govorne zadatke: pjesme, brojalice, igre, kasnije u rad u grupi ili u razgovor dvoje i više učenika/ca, u igranje uloga i sl.

U višim razredima aktivnosti učenika/ca treba sve više usmjeravati na samostalno prepričavanje, izvještavanje, prepričavanje događaja, priče. U razgovoru učenici/ce treba da razmjenjuju mišljenja o stvarima i situacijama. Važno je da je cilj razgovora smislen, tako da učenici/ce stvarno traže informacije, dođu do nekog rješenja ili realnog zaključka u kojem mogu formirati lični stav.

U maternjem jeziku učenici/ce koriste različite komunikacijske strategije koje im mogu pomoći i pri govoru na njemačkom jeziku: neverbalni oblici izražavanja (gestikulacija, mimika, ponekad i određeni pokreti), kada nešto traže, kada bi nešto i kako to izrazili. Učenici/ce se mogu služiti takođe i opisom, parafraziranjem, ponavljanjem sadržaja, dopunjavanjem pomoću sinonima.

Veoma bitna govorna sposobnost je i ta da se učenik/ca navikava da se izražava na primjeren i jasan način, da se navikava na slušanje drugih, kao i da ne prekida druge kada govore.

U toku spontane vježbe tečnog govora učenike/ce ne prekidamo. Odstupanja i greške zapisujemo, a poslije rada ih predstavimo i popravimo ili napravimo odgovarajuće vježbe za njihovo eliminisanje. Često prekidanje i popravljavanje djeluje zbunjujuće na učenike/ce i ne vodi ka samostalnosti i stvaralaštvu.

ČITANJE

Glavni cilj razvijanja ove vještine je da se učenici/ce osposobe za odgovarajuću brzinu i razumijevanje novih ili nepoznatih tekstova, kao i da razumiju njihovu namjenu: razumijevanjem pojedinačnih informacija, suštine pročitano ili razumijevanja na globalnom nivou.

Učenici/ce rado čitaju ono što vole, tako da se prilikom izbora tekstova poštuje razvoj učenika/ca i njihova interesovanja.

Na početnom stepenu učenja jezika kod učenika/ca ne razvijamo sposobnost čitanja. Učenici/ce se sa pismenim oblikom njemačkog jezika susreću prilikom didaktičkih igara, na plakatima, u nastavnim sadržajima.

Od V razreda se počinje sa postepenim razvijanjem sposobnosti čitanja. Veoma je važno da učenici/ce prepoznaju suštinu teksta pomoću slika, simbola i sl. Kasnije se uključuje čitanje riječi, rečenica, fraza.

U VI razredu učenici/ce se samostalno susreću sa tekstovima. Kao pripremnu vrstu teksta preporučljivo je koristiti strip koji ne sadrži velike jezičke strukture i tekstove, a misli su jasno i kratko izražene.

Rad na tekstu obuhvata tri faze: aktivnosti prije čitanja, u toku čitanja i poslije čitanja.

Aktivnosti prije čitanja teksta

- razgovor o tekstu sa kojim pobudimo interesovanje, aktiviramo iskustva učenika/ca,
- na osnovu slikovnog stimulansa i ključnih riječi učenici/ce zaključuju o sadržaju teksta.

Aktivnosti u toku čitanja

- razumijevanje sadržaja (opis osobe, pravca, uputstvo za izradu),
- prenošenje podataka u tabele,
- povezivanje teksta sa slikama ili dijagramima,
- podvlačenje zanimljivih i upotrijebljenih izraza,
- pisanje određenih riječi,
- sređivanje pomiješanih slika, riječi, fraza.

Aktivnosti poslije čitanja (kojima se provjerava razumijevanje pročitanog teksta)

- crtanje, bojenje, slikanje (mlađi uzrast),
- povezivanje teksta sa slikama ili dijagramima,
- odgovori na pitanja, izbor pravilnih i pogrešnih tvrdnji,
- sređivanje pomiješanih dijelova teksta,
- lična objašnjenja teksta,
- sadržaj teksta, izražavanje mišljenja o tekstu,
- promjena teksta (npr. intervju u igri uloga),
- pisanje teksta u drugom vremenu (jezička komponenta).

PISANJE

Pisanje je veoma zahtjevna aktivnost, zato je kod učenika/ca razvijamo postepeno. Na početku učenja, učenici/ce zapisuju pojedinačna označavanja (stvari, lica) i dogovorene izraze koji predstavljaju dijelove didaktičkih igara. Učenici/ce na početku često pišu fonetski i sa greškama. Te greške će se, kada se počne sa sistematskom nastavom pismenosti u njemačkom jeziku, a uporedo sa razvijanjem jezičkog znanja i pravopisa pri kraju druge tri godine i u treće tri godine, postepeno odstranjivati.

Na kraju prve godine učenja, učenici/ce prelaze na pisanje odgovora ili pojedinačnih misli u obliku rečenica. Ako ih u drugoj godini učenja povežu u pasus, taj pasus je još uvijek nepovezan. Takve vještine učenici/ce sistematski razvijaju u posljednje tri godine.

Pisanje mora biti preciznije i organizovanije od govora. Učenik/ca mora imati dovoljno vremena da razmisli i dovrši ili, pak, preoblikuje svoje teze.

Dobro sastavljen pismeni zadatak nije samo dobra vježba za učenje jezika, već podstiče da učenici/ce mogu svoje predstave, iskustva i osjećaje opisati na lični i stvaralački način. Stvaralački način pisanja ne mogu ostvariti svi učenici/ce, pa bi i to trebalo uzeti u obzir kada se bude vršilo vrednovanje sastava.

Polazne tačke za pisanje mogu biti razgovor o temi, slušanje ili čitanje teksta. Učenici/ce prvo oblikuju ključne rečenice i pripremaju bilješke, što kasnije realizuju u priče. Opisivanje slika, dijagrama, predmeta, na nižem stepenu takođe i životinja, može biti priprema za pisanje.

Poštovanje **pravopisa** spada takođe u učenje pisanja, ali ipak ne predstavlja glavni cilj. Učenike/ce navikavamo da u konačnom sređivanju teksta poprave pravopisne greške.

Diktat koji služi za provjeravanje pravilnosti pisanja, primjeren je tek krajem petog razreda osnovne škole.

6. KORELACIJE MEĐU PREDMETIMA

Da bi se učenicima/cama pomoglo da lakše formiraju i koriste vlastita znanja iz određenih naučnih područja, nastavni sadržaji za nastavu njemačkog jezika odabrani su tako da se njima ostvaruju brojni ciljevi, koji su zajednički svim ostalim predmetima u osnovnoj školi.

U međupredmetnom povezivanju na prvom mjestu je **maternji jezik učenika/ce** gdje se prve veze ostvaruju u sposobnostima sporazumijevanja, upoređivanja određenih gramatičkih kategorija, razvijanju jezičkih vještina, a kasnije u približavanju svijeta književnog djela, lijepe umjetničke riječi i razvijanja ljubavi prema čitanju.

U početnoj fazi učenja njemačkog jezika, nastava se ostvaruje u uskoj vezi sa kretanjem i opuštanjem, često uz muziku, što predstavlja poštovanje zdravog psiho-fizičkog razvoja djeteta, čime se dotiče **fizičko i muzičko vaspitanje**. U razgovorima o odnosima i načinu života u porodici i van nje (škola), o početnim saznanjima o vlastitom tijelu, pokazuje se veza između sadržaja njemačkog jezika i **poznavanja društva**, kao i jednog dijela sadržaja predmeta **priroda i tehnika**.

Odnosi u zajednici (grupi), osnovni pojmovi državnog uređenja, funkcije i djelatnosti javnih ustanova su teme koje su u potpunoj ili djelimičnoj korelaciji njemačkog jezika i predmeta **građansko vaspitanje**.

Razvijanje zdravog načina života u ravnoteži sa zdravom okolinom, briga za vlastito tijelo i zdravlje predstavlja povezanost sa međupredmetnim oblastima **zdravstveno vaspitanje i ekologija**, a kroz vaspitanje o životnoj sredini, određeni sadržaji su povezani sa **biologijom, fizikom i hemijom**.

Određeni sadržaji iz **geografije, istorije, likovne i muzičke umjetnosti** povezani su sa sadržajima njemačkog jezika, prije svega u temama pomoću kojih se stiču znanja o geografskim, istorijskim karakteristikama i karakteristikama kulture zemalja i naroda njemačkog govornog područja.

Pri učenju njemačkog jezika veoma su važne, i uvijek su u prvom planu, vještine za čije uspješno savladavanje i sticanje učenici/ce koriste lična znanja i iskustva razvijana i stečena putem komunikacijskih, socijalnih, ličnih ili nastavnih vještina iz različitih predmeta - **informatike** ili međupredmetnih oblasti - **profesionalna orijentacija**.

Da bi se ostvarila veća međupredmetna povezanost, kao i i veza predmetnih područja i vještina, potrebna je saradnja kolega/inica u školi i pažljivo zajedničko planiranje godišnjih nastavnih planova i programa. Takav način planiranja za nastavnike/ce predstavlja lakše i efikasnije ostvarivanje nastavnih i obrazovnih ciljeva, a za učenike/ce produktivnije učenje i sticanje znanja.

7. STANDARDI ZNANJA (ISPITNI KATALOZI)

Standardi znanja su osnova za praćenje realizacije ciljeva nastave, kao i provjeravanje i ocjenjivanje postignuća učenika/ca na određenom nivou znanja.

Osnovu za realizaciju ciljeva nastave predstavlja ciklus, čime se uvažava spiralna struktura programa, odnosno, učenje učenika/ca se ne odvija tako što se ranijim znanjima dodaju nova, već tako što se znanja stalno proširuju i produbljuju.

Standardi znanja se određuju prema skalama i kriterijumima koje je utvrdio Savjet Evrope u knjizi *Zajednički evropski okviri referenci za jezike*.

Poslije završene devetogodišnje osnovne škole i sa ukupnim fondom od 637 časova, učenici/ce bi trebalo da postignu nivo A2⁺.

7.1. Standardi znanja poslije II obrazovnog ciklusa (IV, V i VI razred)

Izgovor i intonacija: učenici/ce izgovaraju riječi, fraze i kratke rečenice iz napamet naučenog repertoara.

Leksika: učenici/ce raspoložu elementarnim fondom pojedinačnih riječi i fraza, koje se odnose na određene konkretne situacije.

Gramatika: učenici/ce vladaju ograničenim poznavanjem jednostavnijih gramatičkih struktura i rečeničnih modela iz napamet naučenog repertoara.

Ortografija: učenici/ce prepisuju i pišu poznate riječi, kratke fraze i rečenice, dijelove teksta, kratke i jednostavne tekstove.

Usmena upotreba jezika: učenici/ce koriste ograničen repertoar riječi i osnovne jezičke strukture za traženje osnovnih informacija i sporazumijevanje u konkretnim situacijama.

TEME

IV razred: u školi; porodica i stan; vrijeme; praznici; zdravlje.

V razred: škola i učionica; porodica i dom; mi i okolina; jela i pića; praznici; zdravlje.

VI razred: škola; porodica i slobodno vrijeme; dom; jela i pića; odjeća i obuća; vrijeme; tijelo i zdravlje.

VJEŠTINE - nivo postignuća A 2.1.1

SLUŠANJE

Učenici/ce razumiju:

- jednostavna uputstva, pitanja, upozorenja, izjave i objašnjenja nastavnika/ce i drugova/arica i na njih (ne)jezički reaguju,
- razgovor u razredu i uključuju se u isti,
- kraće tekstove, sastavljene od poznatih informacija, ali u promijenjenom redoslijedu riječi,
- tekst u vezi sa određenom temom, iako sadrži nepoznate informacije, ali koje nemaju ključni značaj za razumijevanje.

ČITANJE

Učenici/ce razumiju:

- kratka, minimalnim jezičkim sredstvima izražena objašnjenja, poruke, pozive, čestitke, uputstva, upozorenja, savjete,
- dijaloške tekstove koji su osnova za razvijanje govornih vještina,
- pjesme, zagonetke i jednostavne tekstove koji malo prelaze njihov fond znanja.

GOVOR

Učenici/ce znaju:

- da učestvuju u razgovoru sa nastavnikom/com i drugovima/aricama iz odjeljenja,
- da u jednostavnim oblicima pitaju za želje i informacije i da na pitanja odgovore:
 - o koliko neko ima godina,
 - o koliko je sati,
 - o koji je dan u nedelji, mjesec, godišnje doba,
 - o pitaju za aktivnosti u slobodnom vremenu i hobije,
 - o pitaju za osjećaje,
- da uspostave kontakt sa drugovima/aricama u odjeljenju i da ga održavaju:
 - o da pozdravljaju i otpozdravljaju,
 - o da se predstavljaju, da nekog predstave,
 - o da traže nešto i zahvaljuju se,
 - o da pozdrave prilikom odlaska,
 - o izvinjavaju se,
 - o nagovaraju na učestvovanje u nekoj aktivnosti,
 - o da telefoniraju - pozivaju, javljaju se, razgovaraju i završavaju razgovor,
 - o da primaju čestitke i zahvaljuju se,
 - o da izražavaju zadovoljstvo i nezadovoljstvo,
 - o da izraze zanimanje za nešto i oduševljenje nečim,
 - o da nešto ponude, ponudu prihvate (zahvale se) i ponudu odbiju,
 - o da nešto predlažu, prijedloge primaju ili odbijaju,
 - o da mole za mišljenje i da izraze vlastito mišljenje,
- da opisuju svakodnevni rad,
- da u okviru obrađenih tema i tekstova postave jednostavna pitanja i da na njih odgovore,
- da recituju i pjevaju jednostavne pjesme i da igraju kratke dijaloge.

PISANJE

Učenici/ce znaju:

- da prepisuju jednostavna uputstva, nazive prodavnica i redovno korišćene izraze,
- da prepisuju tekst i da rješavaju jednostavne testove,
- da prepisuju osnovne i redne brojeve do 100 i da pišu osnovne brojeve do 100, a redne do 31,
- da pišu nazive dijelova dana, dana u sedmici, nazive mjeseci, godišnjih doba i nazive praznika,
- da pišu vlastita imena, nazive životinja, nazive dijelova tijela,
- da prepisuju nazive bolesti,

- da pišu nazive predmeta i pribora u učionici, prostorija i opreme u kući i stanu, jela i pića, odjeće i obuće,
- da pišu osnovne lične podatke - kao ime, prezime, godine starosti, izgled,
- da zajedno sa nastavnikom/com pripreme i izrade najjednostavniji projektni zadatak (plakat, raster).

JEZIČKI SADRŽAJI – nivo postignuća A 2.1.1

	A 2.1.1
Verb	Hilfsverben: haben, sein Regelmäßige und unregelmäßige Verben: machen, gehen, kommen, sehen, schlafen, nehmen, essen, trinken... Reflexive Verben: sich waschen, sich kämen, sich anziehen... Modalverben: können, mögen
Verb Konjugation	Präsens : Ausdruck von Aktuellem, Gewohnheiten, Zukünftigem, Allgemeingültigem Ich bin Schüler. (Subsumptivergänzung) Ich kann nicht essen. (ohne Ergänzung) Er ist in Montenegro. (lokalere Situativergänzung) Ich gehe nach Hause. (Direktivergänzung) (als feste Wendung)
Verb Valenz der Verben	unbestimmter Artikel bestimmter Artikel
Artikelwort	Nominativ, Akkusativ, (Singular und Plural) Dativ (als feste Wendung) Das Buch ist hier. Die Kinder spielen. Siehst du den Hund? Siehst du die Schüler dort? Ich fahre mit dem Auto. (als feste Wendung)
Artikelwort Deklination	

	A 2.1.1
Substantiv Deklination	Genus der Substantive Singular- und Pluralformen Deklination: _Nominativ, Akkusativ
	Wie geht es dir? (als feste Wendung) Possessivpronomen: Nominativ Das ist mein Buch.

JEZIČKI SADRŽAJI – nivo postignuća A 2.1.1 - nastavak

	A 2.1.1
Pronomen Deklination	Personalpronomen: Nominativ, Akkusativ. Ich wohne in Berlin. Ich kenne ihn .
Pronomen	Personalpronomen Er kommt heute. unpersönliches „es“ Wie geht es? (als feste Wendung) Possessivpronomen Das ist deine Schwester. Interrogativpronomen wer, was, wie, wo, wohin, wann? Wer ist das?
Adjektiv	prädikativ zur einfachsten Beschreibung Sie ist schön . prädikativ zur Beschreibung eines Zustands Das Haus ist klein . adverbial Sie hört schlecht .

	A 2.1.1
Präposition temporal	<p>Am 3. Juli / Am Montag bin ich nicht da. Am Morgen schlafe ich gerne. (als feste Wendung)</p> <p>Im Sommer bade ich gern. (als feste Wendung)</p> <p>Er komm um drei Uhr. (als feste Wendung)</p>
Präposition lokal	<p>Ich komme aus Berlin / Deutschland. Er wohnt in Hamburg.</p> <p>Er geht nach Hause. (als feste Wendung)</p>
Satz	<p><i>Wer ist das?</i> (W-Frage)</p> <p><i>Bist du müde?</i> (Ja/ Nein- Frage)</p> <p><i>Ich bin Schüler.</i> (Aussagesatz)</p>

7.2. Standardi znanja poslije III obrazovnog ciklusa (VII, VIII i IX razred)

Izgovor i intonacija: učenici/ce izgovaraju i intoniraju riječi, fraze i rečenice dovoljno jasno i razumljivo bez obzira na primjetan akcenat.

Leksika: učenici/ce raspolažu dovoljnim fondom pojedinačnih riječi i fraza da bi u poznatim situacijama i vezano za poznate teme mogli zadovoljiti rutinske, svakodnevne potrebe.

Gramatika: učenici/ce korektno vladaju jednostavnim gramatičkim strukturama, ali su moguće sistematske elementarne greške (npr. tendencija da se pogrešno koriste ili zaborave vremena, da se pogrešno označi kongruencija subjekat-glagol).

Ortografija: učenici/ce prepisuju i pišu kratke rečenice o svakodnevnim temama. Fonetski prenos riječi iz maternjeg jezika je još uvijek moguć, pogotovo ako se radi o stranim riječima u njemačkom jeziku i složenicama sastavljenim od nepoznatih riječi.

Usmena upotreba jezika: učenici/ce koriste ograničen repertoar riječi i osnovne jezičke strukture za traženje osnovnih informacija i sporazumijevanje u konkretnim situacijama.

TEME

- VII razred: **škola; slobodno vrijeme; stan; naselje i okolina; trgovina; prirodna okolina; njemačko govorno područje.**
VIII razred: **njemačko govorno područje; putovanja; djelatnosti; rad i zanimanje; lični podaci; mi i okolina; svijet juče, danas, sutra.**
IX razred: **države u kojima se govori njemački jezik; Crna Gora - moja država; međuljudski odnosi; sredstva obavještanja; nezgode i kvarovi; čuvanje okoline; zdravlje.**

VJEŠTINE - nivo postignuća A 2⁺

SLUŠANJE

Učenici/ce razumiju:

- razgovor u razredu,
- natpise, uputstva, upozorenja, kratka saopštenja, opomene,
- suštinu tj. pojedinosti određene teme ili situacije vezane za tekst, iako tekst sadrži nepoznate informacije, ali koje nemaju bitan značaj za razumijevanje,
- pjesme, šale, zagonetke,
- autentične tekstove iz svakodnevnog života.

ČITANJE

Učenici/ce razumiju:

- natpise, uputstva, kratke poruke, upozorenja,
- tekstove koji su tematski vezani za svakodnevni život (takođe i uz pomoć rječnika),
- tekstove iz omladinskih časopisa i novina u vezi sa njihovim poljem interesovanja,
- pjesme, šale, zagonetke.

Učenici/ce znaju:

- da samostalno čitaju i razumiju sadržaj dužih fiksijskih tekstova koji malo prelaze njihov receptivni fond riječi,
- da u tekstu samostalno potraže informacije koje su vezane za njihovo polje interesovanja,
- da u tekstu samostalno potraže informacije koje su potrebne za rješavanje određenih zadataka.

GOVOR

Učenici/ce znaju:

- da učestvuju u razgovoru u razredu sa nastavnikom/com i učenicima/cama,
- da nešto predlažu, prijedloge prihvataju ili odbijaju,
- da pitaju za mišljenje i na pitanja odgovaraju,
- da se dogovaraju i reaguju na dogovor,
- da nude pomoć, prihvataju ili odbijaju pomoć,
- da pitaju za informacije (pravac, položaj),
- da ispoljavaju zanimanje i nezanimanje za nešto,
- da pitaju o trajanju dejstva i da na pitanja odgovaraju,
- da izraze želje, mišljenje, namjere i potrebe,
- da izraze čulna stanja (veselje, strah),
- da pokažu neznanje, sumnju, nesigurnost i uvjerenost,
- da utvrđuju i izvinjavaju se,
- da upoređuju,
- da opišu ljude, životinje, predmete i razne situacije,
- da izvještavaju, objašnjavaju, savjetuju, preporučuju, pretpostavljaju,
- da pitaju o izgledu, raspoloženju, značaju nečega i da odgovaraju na pitanja,
- da daju kratke navođene ili samostalne izjave iz obrađivanih tema i tekstova,
- da recituju i pjevaju obične pjesme.

PISANJE

Učenici/ce znaju:

- da sastave pismo sa ličnim sadržajem,
- da popune jednostavan obrazac ličnim podacima,
- da opišu osobe, predmete i situacije,
- da sastave kratke tekstove sa opisom događaja i procesa,
- da izrade planirane zadatke (plakat, poster, raster), koji su u tijesnoj vezi sa izučavanim temama i tekstovima,
- da realizuju lakše istraživačke zadatke uz upotrebu medija.

JEZIČKI SADRŽAJI – nivo postignuća A 2.⁺

	A 2 ⁺
Verb	Hilfsverben: werden trennbare Verben Modalverben können, mögen, wollen, müssen, sollen, dürfen

JEZIČKI SADRŽAJI – nivo postignuća A 2.⁺ - nastavak

	A 2 ⁺
Verb Konjugation	<p>Präsens</p> <p>Imperativ: (2.Pers.) Aufforderung, Kontaktsignal <i>Komm hier!</i> <i>Entschuldigen Sie!</i> (als feste Wendung)</p> <p>Perfekt: regelmäßige Verben, Mischverben, die wichtigsten unregelmäßigen Verben der Liste mit <i>haben</i> und <i>sein</i> (nicht von haben und sein)</p> <p>Präteritum der Hilfs- und Modalverben</p> <p>Futur I: Zukünftiges</p> <p>Präteritum der Hilfsverben der regel- und unregelmäßigen Verben, Mischverben (denken, verbringen...) der Modalverben</p> <p>Indikativ zur Redewiedergabe Sie sagt, sie kommt.</p> <p>Infinitiv mit zu</p> <p>Konjunktiv II von <i>haben, sein, werden,</i> <i>können, mögen</i> (Höflichkeit, Wunsch)</p> <p>werden-Passiv: Präsens, Präteritum Ich kann <i>dir den Weg</i> zeigen. (Dativ- und Akkusativergänzung) Er hat <i>das Buch ins Regal</i> gestellt. (Akkusativ- und Präpositionalergänzung) Das Wetter bleibt <i>schön</i>. (Qualitativergänzung) Das ist <i>am Mittwoch</i> passiert. (temporale Sitativergänzung) Sie hat lange <i>mit mir</i> gesprochen. (Präpositionaergänzung) Ich bin sicher, <i>dass es gut ist</i>. (Nebensatz als Ergänzung) Sie geht um 10 Uhr <i>schlafen</i>. (Infinitiv als Ergänzung)</p>
Verb Valenz der Verben	

JEZIČKI SADRŽAJI – nivo postignuća A 2.⁺ - nastavak

	A 2 ⁺
Adjektiv	prädikativ zur Beschreibung eines Prozesses: <i>Langsam wird es hell.</i> attributiv, Deklination nach best., unbest. und Nullartikel Nominativ, Akkusativ, Dativ
Substantiv Deklination	Geographische Namen Singular- und Pluralformen Deklination: Nominativ, Akkusativ, Dativ
Artikelwort Deklination	Deklination: Dativ <i>Ich helfe der Frau.</i> <i>Wir waren am Meer.</i>
Pronomen Deklination	Personalpronomen - Deklination: Dativ <i>Ich gebe dir das Buch.</i> Relativpronomen – Deklination: Nominativ und Akkusativ
Pronomen	Possessivpronomen <i>Das ist meine Schwester.</i> Demonstrativpronomen: der,-e,-s und dieser,-e,-s <i>Welcher Stuhl gefällt dir? - Dieser gefällt mir gut.</i> Interrogativpronomen: wie oft, welcher,-e,-s <i>Welche nimmst du?</i> Relativpronomen: der, die, das <i>Nimmst du die Bücher, die da auf dem Tisch liegen?</i> Indefinitpronomen: jeder, jede, jedes, jemand <i>Hat jemand angerufen?</i>
Präposition	mit dem Dativ: von, bei, mit, zu mit dem Akkusativ: für, ohne, um, durch, gegen mit dem Dativ und Akkusativ: in, auf, vor, unter, hinter, neben, zwischen Satzklammer :
Satz Positionen im Satz	<i>Ich habe lange geschlafen.</i> (Perfekt) <i>Er kann nicht schwimmen.</i> (Modalverben) <i>Wann kommen wir in Wien an?</i> (trennbare Verben)

JEZIČKI SADRŽAJI – nivo postignuća A 2.⁺ - nastavak

	A 2 ⁺
Satz	Nebensatz: <i>Der Tisch, den wir gekauft haben, war leider kaputt.</i> (Relativsatz) <i>Mach schnell, dass wir nicht zu spät kommen.</i> (dass-Satz) <i>Ich rufen nicht an, weil ich keine Zeit habe.</i> (weil-Satz) <i>Wenn Lola ins Kino geht, bleibe ich (immer) zu Hause.</i> (Temporalsatz ohne Plusquamperfekt) <i>Ich komme später, damit ich frische Milch hole.</i> <i>Ich komme später, um frische Milch zu holen.</i> (Finalsatz: damit, um... zu)
Wortbildung	Substantiv+Substantiv; Adjektiv+Substantiv; Adjektiv+Adjektiv; Verb+Substantiv

7. 3. Ispitni katalog

Ispitni katalog usmjeren je na jezičke sadržaje, vještine i komunikacijske funkcije po obrazovnim ciklusima.

Gramatičke kategorije i deskriptori za vještine i komunikacijske funkcije navedeni su po principima spiralne progresije.

II obrazovni ciklus (IV, V i VI razred) – nivo A 2.1.1

Jezički sadržaji	Vještine	Komunikacijske funkcije
Morfologija - Morphologie Glagol – Verb - Hilfsverben: haben, sein, - regelmäßige, unregelmäßige Verben, - reflexive Verben, - Modalverben: mögen, können, wollen, müssen, - trennbare Verben. Konjugation: - Präsens: Hilfsverben haben und sein regelmäßige, unregelmäßige Verben reflexive Verben Modalverben (können, mögen). Valenz: - Subsumptivergänzung, - ohne Ergänzung, - lokale Situativergänzung, - Direktivergänzung (<i>als feste Wendung</i>).	Slušanje Učenici/ce razumiju: - jednostavna uputstva, pitanja, upozorenja i izjave nastavnika/ce i drugova/arica i na njih (ne)jezički reaguju, - razgovor u razredu, - kraće tekstove, sastavljene od poznatih informacija, ali u promijenjenom redoslijedu riječi, - tekst u vezi sa određenom temom, iako sadrži nepoznate informacije koje nemaju ključni značaj za razumijevanje.	Društveni kontakti Učenici/ce koriste fraze pri: - upoznavanju, - predstavljanju, - pozdravljanju prilikom dolaska i odlaska, - neformalnom oslovljavanju, - čestitanju, - zahvaljivanju. Traženje i davanje informacija Učenici/ce: - postavljaju pitanja i odgovaraju na njih, - razmjenjuju, provjeravaju, potvrđuju informacije, - nabrajaju, identifikuju, opisuju ljude, mjesta, predmete, procese, događaje.

II obrazovni ciklus (IV, V i VI razred) – nivo A 2.1.1 - nastavak

Jezički sadržaji	Vještine	Komunikacijske funkcije
<p>Morfologija - Morphologie Imenica – Substantiv - Genus der Substantive, - Singular- und Pluralformen.</p> <p>Deklination: - Nominativ und Akk.</p> <p>Član – Artikelwort - unbestimmter Artikel, - bestimmter Artikel.</p> <p>Deklination: - Nominativ, Akkusativ, Dativ als feste Wendung.</p> <p>Pridjev – Adjektiv - prädikativ zur einfachsten Beschreibung, - prädikativ zur Beschreibung eines Zustands.</p>	<p>Govor Učenici/ce znaju:</p> <ul style="list-style-type: none"> - da učestvuju u razgovoru sa natavnikom/com i drugovima/alicama iz odjeljenja, - da u jednostavnim oblicima pitaju za želje i informacije i da odgovore na pitanja - koliko neko ima godina, koliko je sati, koji je dan u nedelji, mjesec, godišnje doba, - da pitaju za aktivnosti u slobodnom vremenu i hobije, - da pitaju za osjećaje, - da uspostave kontakt sa drugovima/alicama u odjeljenju i da ga održavaju, - da pozdravljaju i otpozdravljaju, - da se predstavljaju, da nekog predstave, - da traže nešto i zahvaljuju se, - da pozdrave prilikom odlaska, - izvinjavaju se, - nagovaraju na učestvovanje u nekoj aktivnosti, - da telefoniraju - pozivaju, javljaju se, razgovaraju i završavaju razgovor, - da primaju čestitke i zahvaljuju se, - da izražavaju zadovoljstvo i nezadovoljstvo, - da izraze zanimanje za nešto i oduševljenje nečim, - da nešto ponude, ponudu prihvate (zahvale se) i ponudu odbiju, - da nešto predlažu, prijedloge primaju ili odbijaju, - da mole za mišljenje i da izraze vlastito mišljenje, - da opisuju svakodnevni rad, - da u okviru obrađenih tema i tekstova postave jednostavna pitanja i da na njih odgovore, - da recituju i pjevaju jednostavne pjesme i da igraju kratke dijaloge. 	<p>Izražavanje stavova, emocija, modalnosti Učenici/ce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izražavaju stavove i mišljenje, na pr. slaganje i neslaganje, odobravanje i neodobravanje, - izražavaju modalnost, na pr. mogućnost i nemogućnost, želju, sposobnost, - izražavaju emocije, na pr. zadovoljstvo i nezadovoljstvo, zahvalnost, bol.

II obrazovni ciklus (IV, V i VI razred) – nivo A 2.1.1 - nastavak

Jezički sadržaji	Vještine	Komunikacijske funkcije
<p>Zamjenica – Pronomen</p> <ul style="list-style-type: none"> - Personalpronomen, - unpersönliches „es“, - Interrogativpronomen: wer, was, wie, wo, wohin, wann, - Possessivpronomen. <p>Deklination:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Personalpronomen: Nominativ und Akkusativ, - Possesivpronomen: Nominativ. <p>Prijedlog – Präposition</p> <ul style="list-style-type: none"> - temporal und lokal als feste Wendung. <p>Brojevi – Zahlwörter</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kardinal - und Ordinalzahlen bis 100. <p>Veznik- Konnektor</p> <ul style="list-style-type: none"> - Konjunktör: und, und auch, oder, aber, - Verbindungsadverb: dann, und dann. <p>Sintaksa - Syntax</p> <p>Rečenica – Satz:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hauptsatz: Deklarativsatz, W-Frage, Ja/Nein – Frage. 	<p>Čitanje</p> <p>Učenici/ce razumiju:</p> <ul style="list-style-type: none"> - kratka, minimalnim jezičkim sredstvima izražena objašnjenja, poruke, pozive, čestitke, uputstva, upozorenja, savjete, - dijaloške tekstove koji su osnova za razvijanje govornih vještina, - pjesme, zagonetke i jednostavne tekstove koji malo prelaze njihov fond znanja. <p>Pisanje</p> <p>Učenici/ce znaju:</p> <ul style="list-style-type: none"> - da prepišu jednostavna uputstva, nazive prodavnica i redovno korišćene izraze, - da prepišu tekst i da rješavaju jednostavne testove, - da prepišu osnovne i redne brojeve do 100 i da pišu osnovne brojeve do 100, a redne do 31, - da pišu nazive dijelova dana, dane u sedmici, nazive mjeseci, godišnjih doba i nazive praznika, - da pišu vlastita imena, nazive životinja, nazive dijelova tijela, - da prepišu nazive bolesti, - da pišu nazive predmeta i pribora u učionici, prostorija i opreme u kući i stanu, jela i pića, odjeće i obuće, - da pišu osnovne lične podatke, kao ime, prezime, godine starosti, izgled, - da zajedno sa nastavnikom/com pripreme i izrade najobičniji projektni zadatak (plakat, raster). 	<p>Dogovaranje i ubjeđivanje</p> <p>Učenici/ce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - predlažu zajedničke aktivnosti, - prihvataju i odbijaju prijedloge, - izražavaju molbu. <p>Organizacija diskursa</p> <p>Učenici/ce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - nabrajaju, navode primjere, - porede. <p>Prevazilaženje problema u komunikaciji</p> <p>Učenici/ce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - verbalno i neverbalno signaliziraju da nešto nijesu razumjeli/e, - traže da se iskaz ponovi, - traže objašnjenje, - traže da se riječ speluje i napiše, - navode primjere.

III obrazovni ciklus (VII, VIII i IX razred) – nivo A2⁺

Jezički sadržaji	Vještine	Komunikacijske funkcije
<p>Morfologija - Morphologie Glagol – Verb</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hilfsverben: haben, sein, werden, - regelmäßige, unregelmäßige Verben, - Mischverben (denken, verbringen...), - reflexive Verben, - Modalverben: mögen, können, wolle, müssen, sollen, dürfen, - trennbare Verben. <p>Konjugation:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Präsens, - Imperativ (2.Pers.), Sie-Form als feste Wendung, - Präteritum der Hilfs- und Modalverben, - Perfekt, - Indikativ zur Redewiedergabe, - Infinitiv mit zu, - Futur I (Zukünftiges), - Konjunktiv II (Höflichkeit, Wunsch), - Werden - Passiv (Präsens, Präteritum). <p>Valenz:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Subsumptivergänzung, - ohne Ergänzung, - lokale Situativergänzung, - Direktivergänzung (<i>als feste Wendung</i>), - Dativ – und Akkusativergänzung, - Akkusativ - und Präpositionalergänzung, - Qualitativergänzung, - temporale Sitativergänzung, - Präpositionaergänzung, - Nebensatz als Ergänzung, - Infinitiv als Ergänzung. <p>Imenica – Substantiv</p> <ul style="list-style-type: none"> - Genus der Substantive, - Singular - und Pluralformen. <p>Deklination:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Nominativ, Akkusativ, Dativ, - Geographische Namen. 	<p>Slušanje Učenici/ce razumiju:</p> <ul style="list-style-type: none"> - razgovor u razredu, - natpise, uputstva, upozorenja, kratka saopštenja, opomene, - suštinu tj. pojedinosti iz određene teme ili situacije koje su vezane za tekst, iako on sadrži nepoznate informacije, ali koje nemaju bitan značaj za razumijevanje, - pjesme, šale, zagonetke, - autentične tekstove iz svakodnevnog života. <p>Govor Učenici/ce znaju:</p> <ul style="list-style-type: none"> - da učestvuju u razgovoru u razredu sa nastavnikom/com i učenicima/cama, - da nešto predlažu, prijedloge prihvataju ili odbijaju, - da pitaju za mišljenje i na pitanja odgovaraju, - da se dogovaraju i reaguju na dogovor, - da nude pomoć, prihvataju ili odbijaju pomoć, - da pitaju za informacije (pravac, položaj), - da ispoljavaju zanimanje i nezanimanje za nešto, - da pitaju o trajanju dejstva i da na pitanja odgovaraju, - da izraze želje, mišljenje, namjere i potrebe, - da izraze emocionalna stanja (veselje, strah), - da pokažu neznanje, sumnju, nesigurnost i uvjerenost, - da se izvinjavaju, - da upoređuju, - da opišu ljude, životinje, predmete i razne situacije, - da izvještavaju, objašnjavaju, savjetuju, preporučuju, pretpostavljaju, - da pitaju o izgledu, raspoloženju, značaju nečega i da odgovaraju na pitanja, - da daju kratke navođene ili samostalne izjave iz obrađivanih tema i tekstova, - da recituju i pjevaju jednostavne pjesme. 	<p>Društveni kontakti Učenici/ce koriste fraze pri:</p> <ul style="list-style-type: none"> - upoznavanju, - predstavljanju, - pozdravljanju prilikom dolaska i odlaska, - neformalnom oslovljavanju, - čestitanju, - zahvaljivanju. <p>Traženje i davanje informacija Učenici/ce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - postavljaju pitanja i odgovaraju na njih, - razmjenjuju, provjeravaju, potvrđuju informacije, - nabrajaju, identifikuju, opisuju ljude, mjesta, predmete, procese, događaje. <p>Izražavanje stavova, emocija, modalnosti Učenici/ce:</p> <ul style="list-style-type: none"> - izražavaju stavove i mišljenje tj. slaganje i neslaganje, odobravanje i neodobravanje, - izražavaju modalnost tj. mogućnost i nemogućnost, želju, namjeru, sposobnost, obavezu, - izražavaju emocije tj. zadovoljstvo i nezadovoljstvo, zahvalnost, iznenađenje, interesovanje i nezainteresovanost, bol, strah.

III obrazovni ciklus (VII, VIII i IX razred) – nivo A2⁺ - nastavak

Jezički sadržaji	Vještine	Komunikacijske funkcije
<p>Morfologija - Morphologie Član – Artikelwort - unbestimmter Artikel, - bestimmter Artikel, - Nullartikel, - Negationsartikel, - Possessivartikel, - Demonstrativartikel (der, die, das, dieser), - Indefinitartikel (alles, viele, etwas, jeder, was), - Interrogativartikel (welcher, was für ein).</p> <p>Deklination: - Nominativ, Akkusativ, Dativ.</p> <p>Pridjev – Adjektiv - prädikativ zur einfachsten Beschreibung, - prädikativ zur Beschreibung eines Zustands, - prädikativ zur Beschreibung eines Prozesses, - adverbial, - attributiv: Deklination nach best., unbest. Und Nullartikel Nominativ, Akkusativ, Dativ.</p> <p>Steigerung: - Komparativ und Superlativ einiger Adjektive.</p> <p>Zamjenica – Pronomen - Personalpronomen, - unpersönliches „es“, - Demonstrativpronomen:der,-e,-s und dieser,-e,-s, - Indefinitpronomen: viele, nichts etwas, jeder, jemand, - Interrogativpronomen:wer,was, wie viel, wie oft, welcher,-e,-s, - Possessivpronomen, - Relativpronomen: der, die, das.</p> <p>Deklination: - Personalpronomen: Nominativ, Akkusativ, Dativ.</p>	<p>Čitanje Učenici/ce razumiju: - natpise, uputstva, kratke poruke, upozorenja, - tekstove koji su tematski vezani za svakodnevni život (takođe i uz pomoć rječnika), - tekstove iz omladinskih časopisa i novina u vezi sa njihovim poljem interesovanja, - pjesme, šale, zagonetke.</p> <p>Učenici/ce znaju: - da samostalno čitaju i razumiju sadržaj dužih fikcijskih tekstova koji malo prelaze receptivni fond riječi učenika/ce, - označavaju geografske karakteristike na karti, - da u tekstu samostalno potraže informacije koje su vezane za njihovo polje interesovanja, - da u tekstu samostalno potraže informacije koje su potrebne za rješavanje određenih zadataka.</p>	<p>Dogovaranje i ubjeđivanje Učenici/ce: - predlažu zajedničke aktivnosti, - prihvataju i odbijaju prijedloge, - daju i prihvataju uputstva, - izražavaju molbu, sugestiju, prihvataju je ili odbijaju, - traže i nude pomoć, - prihvataju i odbijaju poziv, - preporučuju.</p> <p>Organizacija diskursa Učenici/ce : - izražavaju svoje mišljenje, - traže mišljenje, - nabrajaju, navode primjere, - porede.</p> <p>Prevazilaženje problema u komunikaciji Učenici/ce: - verbalno i neverbalno signaliziraju nerazumijevanje, - traže da se iskaz ponovi, - traže objašnjenje, - traže da se riječ speluje i napiše, - navode primjere.</p>

III obrazovni ciklus (VII, VIII, IX razred) – nivo A2⁺ - nastavak

Jezički sadržaji	Vještine	Komunikacijske funkcije
<p>Prijedlog – Präposition</p> <ul style="list-style-type: none"> - temporal und lokal als feste Wendung, - mit dem Dativ: von, bei, mit, zu, - mit dem Akkusativ: für, ohne, um, durch, gegen, - Wächselpräpositionen: in, auf, vor, unter, hinter, neben, zwischen. <p>Brojevi – Zahlwörter</p> <ul style="list-style-type: none"> - Kardinal - und Ordinalzahlen. <p>Vežnik- Konnektor</p> <ul style="list-style-type: none"> - Konjunktör: und, und auch, oder, aber, - Subjunktör: dass, wenn, wen, wenn... (immer), wenn... (dann), damit, weil, wie, - Verbindungsadverb: dann, und dann, deshalb. <p>Građenje riječi – Wortbildung</p> <ul style="list-style-type: none"> - Substantiv + Substantiv; Adjektiv + Substantiv; - Adjektiv + Adjektiv; Verb + Substantiv. <p>Sintaksa - Syntax</p> <p>Rečenica – Satz</p> <p>Positionen im Satz:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Satzklammer: Modalverben, Perfekt, trennbare V. <p>Haupt- und Nebensatz:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hauptsatz: Deklarativsatz, W-Frage, Ja/Nein- Frage, Imperativsatz, Imperativsatz mit 2-teiligem Prädikat, - Nebensatz: dass-Satz, Relativ -, Kausalsatz, Temporalsatz (ohne Plusquamperf.), eliptischer Nebensatz mit W-Wort, Vergleichssatz. 	<p>Pisanje</p> <p>Učenici/ca znaju :</p> <ul style="list-style-type: none"> - da sastave pismo sa ličnim sadržajem, - da popune jednostavan obrazac ličnim podacima, - da opišu osobe, predmete i situacije, - da sastave kratke tekstove sa opisom događaja i procesa, - da izrade planirane zadatke (plakat, poster, raster) koji su u tijesnoj vezi sa izučavanim temama i tekstovima, - da realizuju lakše istraživačke zadatke uz upotrebu medija. 	

8. NAČINI PROVJERE ZNANJA I OCJENJIVANJA

8. 1. Provjeravanje znanja i vještina

Da bi učenici/ce dobili povratnu informaciju o svojim postignućima, a nastavnici/ce o uspješnosti metoda rada, provjeravanje znanja bi trebalo da bude stalni dio nastave njemačkog jezika.

Na početku školske godine može se koristiti dijagnostičko provjeravanje znanja učenika/ca, kojim se ustanovljava koliko i šta učenici/ce već znaju i koji su nedostaci u njihovom znanju, tako da na osnovu toga nastavnik/ca može da planira nastavne strategije.

U toku školske godine provjeravanje se vrši svakog časa, kako bi se utvrdilo koliki je napredak pojedinih učenika/ca i način postizanja nastavnih ciljeva.

Na kraju školske godine može se sprovesti konačno provjeravanje znanja s ciljem utvrđivanja stepena razvoja jezičkih znanja i vještina učenika/ca.

Prilikom izvođenja nastave trebalo bi koristiti različite vrste provjeravanja i ocjenjivanja, tako da učenici/ce lako mogu pokazati ono znanje koje je najbolje usklađeno sa njihovim načinom učenja.

Svakodnevno provjeravanje i ocjenjivanje može se sprovesti na sljedeće načine:

- posmatranjem učenikovog/cinog jezičkog ponašanja u toku nastavnih aktivnosti, pri radu u grupama, pri igri uloga, predstavljanju, razgovoru, individualnim aktivnostima itd. Zabilješku o posmatranju nastavnik/ca unosi u svoj dnevnik na osnovu unaprijed dogovorenih kriterijuma;
- pismenim testovima znanja, kojima se provjerava učenikova/cina sposobnost čitanja, slušanja, pismenog izražavanja, jezičko znanje (gramatika na fonetskom i semantičkom nivou), pravopis i fond riječi;
- formiranjem **radne fascikle (portfolio)**, u kojoj učenici/ce čuvaju odabrane radove (radni listovi, planirani zadaci itd.). Portfolio daje pregled učenikovih/cinih radova u dužem vremenskom periodu i informacije o učenikom/cinom individualnom jezičkom razvoju;
- putem samoocjenjivanja (samoevaluacije) pomoću različitih upitnika. Ovim metodom, koji se upotrebljava poslije određene tematske nastavne cjeline, učenici/ce dobijaju povratnu informaciju o cilju nastave, navikavaju se na samokritičnost i preuzimanje odgovornosti za vlastito učenje. Upitnici su u prvim godinama učenja njemačkog jezika veoma jednostavni (npr. sa slikama);
- provjeravanjem domaćih zadataka.

U zavisnosti od postizanja pojedinih nastavnih ciljeva, vrši se provjeravanje jezičkih vještina, pri čemu se vrši ujednačeno provjeravanje svih vještina.

SLUŠANJE I ČITANJE

Tekstovi koji se biraju za slušanje i čitanje moraju odgovarati uzrastu učenika/ce, njegovim/njenim interesovanjima i jezičkom znanju. Slušaju se različite vrste tekstova na audio ili video snimcima, pri čemu brzina govora mora biti odgovarajuća, a sam govor ne bi smio da ima previše govornih karakteristika i lokalizama.

Tekstove za čitanje ne upotrebljavati za provjeravanje sposobnosti slušnog razumijevanja.

Čitanje teksta naglas ne upotrebljavati za provjeravanje razumijevanja pročitano, već za uvježbavanje izgovora i sposobnosti interpretativnog čitanja.

Prije slušanja ili čitanja kojima se provjerava razumijevanje sadržaja, detalja teksta, neke određene situacije, traženje informacija i slično, učenici/ce bi morali/e dobiti jasna i nedvosmislena uputstva, kako bi lakše usmjerili/e pažnju na ono što se od njih zahtijeva. Poželjno je da uputstva sadrže i primjer.

Načini provjeravanja sposobnosti razumijevanja putem slušanja i čitanja su usmeno i pismeno provjeravanje.

Usmeno: odgovori na pitanja o tekstu,
razgovor o tekstu,
obnavljanje,
označavanje npr. na karti,
uređivanje i razvrstavanje slika.

Pismeno: odgovori na pitanja o tekstu,
odgovori tačno/netačno,
kratki odgovori,
zapisivanje pojedinih podataka koji nedostaju,
opisivanje teksta pomoću slikovnog impulsa,
objašnjenje ključnih riječi u tekstu.

GOVOR

Pošto je osnovni cilj nastave stranog jezika usmeno sporazumijevanje, poželjno je da se tokom učenja njemačkog jezika učenici/ce što više motivišu za govor.

Da bi se mogla provjeriti vještina govora, koja je različita u odnosu na jezičko znanje učenika/ce, nastavnik/ca posmatra sljedeće elemente:

- tečnost govora,
- samostalnost i jasnoću izražavanja misli,
- stvaralaštvo i snalažljivost u novim situacijama,
- odgovarajuću upotrebu komunikacijskih strategija,
- odgovarajući govor u odnosu na sagovornika, cilj izražavanja,
- poznavanje teme,
- bogatstvo i odgovarajuću upotreba riječi,
- izgovor,
- gramatičku pravilnost,
- građenje rečenice (red riječi).

Učenici/ce se od početka navikavaju da na osnovu dogovorenih kriterijuma i poznavanja navedenih elemenata ocjenjuju svoje znanje.

Načini provjeravanja:

- odazivanje na nastavnikove/cine jezičke i nejezičke impulse,
- pretvaranje slikovnih impulsa u riječ,
- preuzimanje uloga (simulacija) i igranje kratkih dijaloga,
- navođeni dijalozi,
- odgovaranje na pitanja vezana za pređene nastavne teme,
- reagovanje na lična pitanja,
- igre za aktiviranje fonda riječi i struktura,
- recitovanje pjesama.

PISANJE

Provjeravanje pismenog izražavanja sprovodi se na tekstovima koje učenici/ce pišu pomoću usmjeravanih zadataka, na osnovu modela koji im se prethodno predoči.

Učenici/ce bi trebalo da imaju mogućnosti da svoje radove više puta pregledaju, dopune, poprave, srede.

Nastavnik/ca pismene radove pregleda i označava šta je u tekstu dobro, a naznači i nedostatke, ako ih ima, kao i ono što bi trebalo popraviti. Učenike/ce od početka treba navikavati da sami/e pokušaju da poprave nedostatke, kao i da ponovo prepisuju uređen tekst.

Kod pisanja nastavnik/ca posmatra sljedeće elemente:

- jasnoću izražavanja i bogatstvo sadržaja,
- odgovarajuće izražavanje u odnosu na to kome je namijenjeno, kao i u odnosu na svrhu obavještenja,
- odgovarajuća bogatstva teksta,
- građenje rečenice (red riječi),
- odgovarajući red riječi u pasusu (rečenica),
- koherentni sastav cijelog teksta,
- površinske pokazatelje kohezije (zamjenice, sinonime, početak novog pasusa),
- jezičku pravilnost,
- oblik teksta i čitljivost rukopisa,
- pravopis.

Provjeravanje znanja pravopisa **poznatog** teksta pomoću **diktata** počinje krajem petog razreda i dalje.

Načini provjeravanja:

- rješavanje ukrštenih riječi,
- traženje riječi koje ne spadaju u tekst,
- tačno/netačno,
- pitanja i odgovori,
- zadaci za povezivanje,
- zadaci razvrstavanja,
- zadaci dopunjavanja,
- zadaci ubacivanja (sa sastavima ili bez njih),
- zadaci opisivanja (pomoću slikovnih impulsa),
- izrada planiranih zadataka na poznatu temu.

8. 2. Ocjenjivanje znanja i vještina

Ocjenjivanje znanja i vještina predstavlja nastavak i nadovezuje se na provjeravanje znanja.

Kod ocjenjivanja znanja potrebno je poštovati sljedeća načela:

- svako ocjenjivanje je takođe i provjeravanje, a svako provjeravanje nije nužno i ocjenjivanje;

- ciljevi ocjenjivanja kod pojedinih aktivnosti moraju biti jasni i učenici/ce su sa njima upoznati/e (npr. ocjenjivanje razumijevanja putem čitanja, ocjenjivanje jezičkog znanja, razumijevanje uputstava, pravopis);
- aktivnosti tj. vrste zadataka su one sa kojima se učenici/ce upoznaju već pri provjeri znanja;
- uputstva su jasna i nedvosmislena, planirani zadaci moraju imati primjer;
- kriterijumi ocjenjivanja su unaprijed dogovoreni i učenici/ce ih znaju;
- ocjenjujemo učenikovo/cino znanje, ne neznanje (uzimamo u obzir i znanje, ukoliko učenici/ce pokušavaju da stvore nešto samostalno, iako sa greškama);
- ocjenjivanjem pokušavamo da motivišemo učenika/cu.

OCJENJIVANJE USMENOG IZRAŽAVANJA

Ovdje se primjenjuje postupak kao kod provjeravanja znanja (posmatranje učenika/ce pri određenim aktivnostima). Usmeno ispitivanje (a ne ocjenjivanje) pojedinih učenika/ca je neautentična aktivnost, koja nije u skladu sa nastavnim ciljevima (razgovor). U II ciklusu (IV, V i VI razred) ne bi uopšte trebalo vršiti ispitivanja učenika/ca pojedinačno, a u višim razredima to bi trebalo da bude izuzetak, a ne pravilo. Prilikom provjeravanja govornih aktivnosti, nastavnik/ca može ocijeniti takođe i razumijevanje putem čitanja i slušanja. Za svaki klasifikacioni period učenici/ce bi trebalo da imaju najmanje po jednu ocjenu.

OCJENJIVANJE PISMENOG IZRAŽAVANJA

Pismeno ocjenjujemo, kada na osnovu provjeravanja utvrdimo, da je nastavni sadržaj primjereno usvojen i utvrđen. Ocjenjujemo vrste zadataka koji su slični onima koje smo i provjeravali.

Ocjenjivanje sposobnosti pismenog izražavanja protiče slično, kao i provjeravanje.

Pismenim zadacima ocjenjuje se još i:

- razumijevanje putem slušanja i čitanja,
- sposobnost upotrebe jezičkih zakonitosti,
- bogatstvo i odgovarajuća upotreba riječi.

Načini ocjenjivanja pismenog izražavanja

Školski pismeni zadaci, odnosno testovi kojima ocjenjujemo postignuto znanje svih učenika/ca u određenoj tematskoj cjelini ili u određenom vremenskom periodu. U I i II polugodištu učenici/ce imaju po jedan pismeni zadatak, osim u 4. i 5. razredu (ne daju se pismeni zadaci). Pismeni zadaci/testovi se rade 2 školska časa ("blok" čas) ili na 2 uzastopna časa. Namjenu ocjenjivanja nastavnik/ca mora unaprijed da najavi, kao i sastav i obim građe. Zadatak je sastavljen tako da se počinje sa lakšim, pa nastavi sa težim zadacima. Obim pismenog

zadatka mora biti odgovarajući i oproban. (Praksa je pokazala da je obim značajniji činilac od težine zadatka). Broj mogućih bodova je unaprijed određen i napisan. Poslije pismenog zadatka, odnosno testa, slijedi ispravak koji učenici/ce zajedno pišu.

Kontrolni zadaci mogu biti kraći od školskih zadataka. Njima nastavnik/ca može ocjenjivati parcijalna znanja ili vještine učenika/ca (npr. razumijevanje putem čitanja, pismeno izražavanje itd.). I kontrolni zadaci moraju biti unaprijed zakazani i za njih važe isti principi kao i za pismene zadatke/testove.

Radna fascikla (portfolio) prema *Evropskom jezičkom portfolio* sadrži tri elementa:

- **pasoš**, koji sadrži zvanične sertifikate i dokaze o postignutim jezičkim kompetencijama, kao i dio za upisivanje rezultata samoocjenjivanja i internog ili eksternog ocjenjivanja u školi;
- **jezičku biografiju**, koja služi za samoevaluaciju, odnosno procjenu vlastitog znanja i napredovanja, kao i plan aktivnosti za poboljšanje jezičkih kompetencija;
- **dosije**, koji služi da učenici/ce ostavljaju svoje zadatke (radove) koje su dogovorili/e sa nastavnikom/com na početku školske godine, a isto tako se dogovore po kojim načelima će ih odabrati (šta im je najbolje uspjelo, šta im je najdraže...), i po kojim kriterijumima će ih nastavnik/ca ocjenjivati na kraju godine.

Domaći pismeni zadaci su sastavni dio učenja njemačkog jezika, ali ne bi trebalo da opterećuju učenike/ce i roditelje. Moraju biti pažljivo pripremljeni, sa jasnim uputstvima i ciljevima. Nastavnik/ca, po potrebi, daje učenicima/cama zaduženja, pomoću kojih se navikavaju na redovno ispunjavanje obaveza. Uspješni su oni zadaci o kojima učenici/ce dobiju potvratnu informaciju. Domaći zadaci ne smiju prevazilaziti mogućnosti učenika/ca, niti zahtijevati uključivanje roditelja (odraslih). Isto tako značajna je i diferencijacija zadataka u odnosu na različite sposobnosti, saznanja i nastavne stilove, kao i interesovanje učenika/ca. Ne mora biti ocijenjen svaki domaći pismeni zadatak.

9. RESURSI ZA REALIZACIJU

9. 1. Materijalni uslovi

Da bi se nastava njemačkog jezika kvalitetno izvodila, potrebno je da škola obezbijedi dobre materijalne uslove za opremanje učionice, kabineta za nastavnike/ce, formiranje medijateke pri školi i opremanje učioničke biblioteke knjižnim fondom za njemački jezik.

9. 2. Standardi i normativi

a) Prostorni uslovi

Nastava njemačkog jezika u osnovnoj školi trebalo bi da se izvodi u posebnoj učionici, koja mora biti većih dimenzija i sa mogućnošću dobrog zatamnjenja (poželjna bi bila i dobra zvučna izolacija). Učionički namještaj ne bi smio biti predimenzioniran zbog efikasnog i brzog razmještanja u zavisnosti od aktivnosti i oblika izvođenja nastave.

Preporučljivo je da uz učionicu postoji i kabinet za nastavnika/cu, radi korišćenja u svrhe pripreme časa, za odlaganje opreme i učila, radova učenika/ca i kao pomoćni prostor za pripremanje projektnih zadataka.

b) Oprema i učila

Učionica bi trebalo da bude opremljena:

- zatvorenim i otvorenim policama za priručnu đačku biblioteku, odlaganje učeničkih radova i manipulativa koji se koriste kao očigledna sredstva tokom izvođenja nastave njemačkog jezika,
- kvalitetnom muzičkom linijom,
- grafoskopom,
- TV-prijemnikom i video-rikorderom (ukoliko u školi ne postoji medijateka),
- umreženim računarom i softverskom podrškom za učenje stranog jezika (ukoliko u školi ne postoji medijateka ili specijalizovana učionica za informatiku),
- geografskim kartama (Evrope, Njemačke, Švajcarske, Austrije),
- različitim nastavnim pomoćnim sredstvima, kao što su audio i video kasete sa snimljenim materijalom, didaktički kompleti.

c) Udžbenici

Pedagoški kriterijumi za izbor udžbenika, odnosno tematskih sadržaja su: autentičnost teksta, mogućnost sadržajnog povezivanja, stepen motivacije i interesovanja, starosna struktura učenika/ca.

Osnovu predstavljaju kompleti udžbenika sa kasetama, radnim sveskama, priručnikom za nastavnika/cu.

Koristiće se njemački udžbenici rađeni prema važećim evropskim standardima

9. 3. Okvirni spisak literature i drugih izvora

1. Bjelica, N., Ostojić, B.: **Igre u nastavi stranih jezika**, Svjetlost, Sarajevo, (1983),
2. Dahlhaus, B.: **Fertigkeit Hören**, Langenscheidt, München, (1994),
3. Gemeinsamer europäischer Referenzrahmen für Sprachen: **lernen, lehren, beurteilen**, Langenscheidt, München, (2001),
4. Glabionat, M., Müller, M., Rusch, P., Schmitz, H., Wertenschlag, L.: **Profile deutsch, Gemeinsamer europäischer Referenzrahmen**, Langenscheidt; München, (2001),
5. Ehlers, S.: **Literarische Texte lesen lernen**, Klett Edition Deutsch als Fremdsprache; München, (1992),
6. Neuner, G., Hunfeld, H.: **Methoden des fremdsprachlichen Deutschunterrichts**, Langenscheidt, Berlin, (1997),
7. **Osnove za obnovu nastavnih planova i programa osnovne škole**, Podgorica, (2002),
8. Rug, W., Tomaszewski, A.: **Grammatik mit Sinn und Verstand**, Klett Edition Deutsch, München, (1993),
9. Šekularac, B.: *Provjera znanja učenika kao sastavni dio nastavnog procesa*, u: **Strani jezik u nastavi**, Nikšić, (1992), str. 105-113.,

10. Šotra, T.: *Interkulturalni pristup: izazov u nastavi stranih jezika*, u: **Savremene tendencije u nastavi stranog jezika**, Univerzitet Crne Gore, Nikšić, (2001), str. 111-122.,
11. Toćanac - Milivojev, D.: *Raznovrsnost primene komunikativnog pristupa/Početna nastava/učenje stranog jezika na ranom uzrasnom nivou*, u: **Metode u nastavi i učenju stranog jezika**, Beograd, (1997), str. 82-89.,

U skladu sa ciljevima kurikuluma, nastavnici/ce mogu dopunjavati literaturu ili preporučiti korišćenje drugih izvora u cilju osavremenjavanja nastave, novih dostignuća na polju jezičkih znanja, za zadovoljavanje interesa lokalne zajednice, interesa učenika/ca i interesa socijalnih partnera.

10. PROFIL I STRUČNA SPREMA NASTAVNIKA/CA I STRUČNIH SARADNIKA/CA

Nastavu njemačkog jezika u osnovnoj školi izvode: *profesor njemačkog jezika i književnosti* (Filološki fakultet - germanistika, Filozofski fakultet - katedra za njemački jezik), *diplomirani filolog* (Filološki fakultet - germanistika, Filozofski fakultet - katedra za njemački jezik), *diplomirani germanista* (Filološki fakultet - germanistika, Filozofski fakultet - katedra za njemački jezik), *profesor njemačkog jezika* (trogodišnji studij, Filozofski fakultet, katedra za njemački jezik), *nastavnik njemačkog jezika i književnosti* (dvogodišnji studij, Filozofski fakultet, katedra za njemački jezik).

Predmetni program **NJEMAČKI JEZIK** za devetogodišnju osnovnu školu izradila je Komisija u sljedećem sastavu:

Budo Mojašević, član
Radoslav Čulafić, član
Ljiljana Omerdić, član